

27-28-29

Handelingen

30-31-32-33

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van maart 1990

EINDREGELING BEGROTING 1982
GOEDKEURING EUROPEES SOCIAAL HANDVEST
OPRICHTING VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE
BEROEPSONDERWIJS
EXPANSIESTEUN EN FISCALE VOORDELEN COORDINATIECENTRA
BEVORDERING GELIJKHEID VROUW-MAN
DIOXINE IN MELKPRODUKTEN
DIJKENPROBLEMATIEK
PRIJS WETENSCHAPPELIJK ONDERWERP
VERENGELSEN UNIVERSITAIR ONDERWIJS
BELEID EN WERKING EXECUTIEVE
MILIEUBELEIDSPLAN 1990-1995
MOGELIJKE BERGING GEVAARLIJK AFVAL KS
WIJZIGING DECREET BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND
WIJZIGING HUISVESTINGSCODE
AANWEZIGHEID GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN BELGISCHE AMBASSADES
EN CONSULATEN
UITBREIDINGSFASE WEER-WERKACTIE
AFWERKING A 17
WIJZIGING SERV-DECREET
VERKEERSONVEILIGHEID A 12 EN N 177
KINDERMISHANDELING
VLAAMS SCHEEPSBOUWBELEID
ZWAAR ZORGBEHOEVENDE BEJAARDEN
NITRAATVERONTREINIGING DRINKWATER
NOORDZEEVERVUILING
BEGROTINGSCONTROLE 1990

Inhoud

Nr. 27 **Donderdag 8 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1087

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1087
Intrekking, blz. 1087

Beleidsnota
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 1088

Samenwerkingsakkoorden
Indiening, blz. 1088

Verslagen
Indiening, blz. 1088

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 1088

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1088

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1089

Motie van orde
Stand van zaken, blz. 1089
Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, Minister G. Geens

Samenstelling van de Commissies
Wijzigingen onder de vaste leden, blz. 1089

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982 — 12-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2 — 16-A (1989-1990) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1089
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Vermeiren, G. Verhaegen, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1094

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961 — 269 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1101
Sprekers : de heren H. Van Wambeke, verslaggever, A. Kempinaire, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1105

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1105
Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heer J. Ansons, Minister D. Coens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1108

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over het beroepsonderwijs

Interpellatie van de heer R. Deswaene tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over een studie van het Centrum voor Sociaal en Psychologisch Onderzoek betreffende het beroepsonderwijs, blz. 1109

Sprekers : de heren W. Van Durme, R. Deswaene, A. Beysen, E. Balde-wijn, Minister D. Coens, de heer J. Sleenckx

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de opmerkingen van het Rekenhof betreffende het cumuleren van expansiesteun met de fiscale voordelen van coördinatiecentra, blz. 1117

Sprekers : de heren J. Geysels, J. De Roo, Minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1122

Nr. 28 **Donderdag 8 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1123

Beleidsbrief
Indiening, blz. 1123

Actuele vragen (Regl. art. 75)
Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren, blz. 1123

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, blz. 1124

Actuele vraag van de heer H. Van Dieren tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig, blz. 1125

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag, blz. 1126

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied, blz. 1127

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanwezigheid van dioxine in melk

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resten van dioxine in melkproducten

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door verbrandingsinstallaties, blz. 1127

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw, blz. 1129

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector, blz. 1130

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater, blz. 1131 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het Kasteel van Gaasbeek, blz. 1131

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)
Actuele interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Ruppelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan, blz. 1132

Sprekers : de heer F. Verberckmoes, mevrouw M. Maes, de heer R. Daems, mevrouw M. De Meyer, de heren E. Cooreman, W. Luyten, J. Loones, P. Chevalier, Minister J. Sauwens, de heer J. De Seranno

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een

wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Voorstel tot aanvulling van de agenda,
blz. 1142
Sprekers : de heren A. Laridon, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982
– 12-A (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
– 16-A (1989-1990) – Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1143
Spreker : de heer F. Vermeiren

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961
– 269 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1145
Spreker : de heer A. Annemans

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde
– 87 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1146
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen, Minister D. Coens, mevrouw N. Maes

Motie van aanbeveling van de heer W. Verreycken tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelen van het universitair onderwijs
– 300 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1148

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin
– 301 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1149
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995
– 305 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1150
Sprekers : de heren Jozef Bosmans, J. Geysels

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen, blz. 1152

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren E. Vandebosch, J. Sleenckx, Minister N. De Batselier, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1156

Nr. 29 **Dinsdag 21 maart 1990**

Berichten van verhindering, blz. 1157

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1157
Intrekking, blz. 1157

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1157

Samenwerkingsakkoorden

Indiening, blz. 1158

Verslagen

Indiening, blz. 1158

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 1158

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1159

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1159

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 1159

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1159

Werkgroep Verzuiling

Samenstelling, blz. 1159

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar
– 243 (1988-1989) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1159
Sprekers : mevrouw T. Merckx-Van Goey, verslaggever, de heer L. Hancké, Minister J. Lenssens, mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, W. Peeters, E. Flamant

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1183
Sprekers : de heer E. Flamant, mevrouw M. Vogels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1191

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1191
Sprekers : Minister L. Walt Niel, mevrouw F. Brepoels, de heer J. Dufaux

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1193

Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, verslaggever, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3
Bespreking, blz. 1194

Sprekers : de heren A. Kempinaire, H. Suykerbuyk, W. Luyten, J. Laverge, Minister G. Geens, de heer M. Capoen

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer D. Van Mechelen tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weerwerkactie, blz. 1199

Sprekers : de heer D. Van Mechelen, Minister R. De Wulf, de heer J. Laverge

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17, blz. 1204

Sprekers : de heren J. Laverge, M. Olivier, M. Capoen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1208

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1208

Verzoekschriften (Regl. art. 81)

Besluiten, blz. 1208

Nr. 30 **Donderdag 22 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1209

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer A. Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen
– 291 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1209

Sprekers : de heren C. Lisabeth, verslaggever, J. De Roo, A. Denys, E. Van Rompuy, Minister N. De Batse-lier, de heer H. Candries, mevrouw M. Vogels, de heer J. Geysels

Artikelsgwijze bespreking, blz. 1226

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de onveilige toestand op het vak Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177, blz. 1231

Sprekers : de heren E. De Groot, J. Egelmans, H. Candries, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1234

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1234

Nr. 31 **Donderdag 22 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1235

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het loonstatuut van het arbeiderspersoneel in het vrij onderwijs, blz. 1235

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het geven van Frans aan kleuters te Overpelt, blz. 1236

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een splitsing van de Provincie Brabant en de mogelijke oprichting van een Provincie Vlaams-Brabant, blz. 1237

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de gevaarlijke situatie op Rijksweg

66 ter hoogte van scholen te Drongen, blz. 1238

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve met betrekking tot de zelfstandigheidsverklaring van Litouwen en eventuele contacten met het Litouwse volk, blz. 1239

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de onduidelijkheid inzake de aanwending van bijkomende arbeidsplaatsen in de opvoedingsinstellingen, blz. 1240

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verlenging van de vergunningen voor onderhoudsbaggerwerken in de Westerschelde, blz. 1241

Actuele vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvalcollector langs het Albertkanaal, blz. 1242 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvoer van afval afkomstig van de ontmanteling van de oude radiumfabriek van Olen naar de stortplaats in Haasrode, blz. 1242

Actuele vraag van de heer D. Van der Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de schuimvorming op de Dender te Geeraardsbergen, blz. 1243

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de problematiek rond de kindermishandeling

Toegevoegde Actuele vragen
(Regl. art. 75, 4, 6)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de reclamecampagne in verband met kindermishandeling

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mediacampagne rond kindermishandeling en het situeren ervan in de repressiesfeer, blz. 1244

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, de heer J. Cuyvers, mevrouw T. Merckx-Van Goey, Minister J. Lenssens

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batse-lier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over het uitwerken van een Vlaams scheepsbouwbeleid, blz. 1248

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minister J. Lenssens, Minister N. De Batse-lier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1250

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 125 1
Aangehouden stemmen (Herhaling en voortzetting), blz. 1253

Hoofdelijke stemming, blz. 1258

Spreker : de heer E. Flamant

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 1259

Hoofdelijke stemming, blz. 1264

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1265

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode
– 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1266

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en de Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmen, blz. 1267

Sprekers : Minister G. Geens, J. Geysels, F. Dewinter

Hoofdelijke stemming, blz. 1268

Motie van aanbeveling van de heren F. Willockx, P. Van Grembergen en G. Verhaegen tot besluit van de op 8 maart 1990 door

1. de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan ;

2. mevrouw M. De Meyer gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Rupelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan
– 311 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1269

Spreker : de heer F. Verberckmoes

Motie van aanbeveling van de heer J. Laverge tot besluit van de op 8 maart 1990

door de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

– 312 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1270

Spreker : mevrouw M. Vogels

Actuele interpellaties (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het beleid van de Vlaamse Executieve betreffende de zwaar zorgbehoevende bejaarden, blz. 1271

Sprekers : mevrouw N. Maes, de heren J. Van Hecke, A. Van Aperen, J. Laverge, Minister H. Weckx, de heer F. Dielens

Actuele interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verontreiniging van het drinkwater door te hoge nitraatconcentraties

Actuele vragen (Regl. art. 7.5, 4, c)

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten, blz. 1278

Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, de heren J. Timmermans, J.-P. Pillaert, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1286

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-

minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Derde Noordzeeconferentie in Den Haag en de bestrijding van de Noordzeevervuiling, blz. 1286

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, R. Daems, J. Caudron, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1297

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1297

Nr. 32 **Vrijdag 30 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1299

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Samenwerkingsakkoorden

Indiening en overzending, blz. 1299

Verslagen

Indiening, blz. 1300

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1300

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1300

Motie van orde

Agenda, blz. 1300

Spreker : de heer A. Denys

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Sprekers : Minister G. Geens, de heren A. Denys, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1304

Nr. 33 **Vrijdag 30 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1305

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat, blz. 1305

Sprekers : de heer A. Denys, Minister J. Lenssens, Minister D. Coens, de heren G. Verhaegen, J. Geysels

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1312

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat (Voortzetting), blz. 1312

Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, Minister J. Sauwens, de heer R. Van Hooland, Minister N. De Batselier, Minister G. Geens, de heren R. Daems, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1322

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 15 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

G. Annemans, L. Nelis-Van Liedekerke, A. Steverlynck ; gezondheidsredenen.

P. Berben, M. Panneels-Van Baelen ; buitenslands.

H. Adriaensens, E. Beysen, G. Bosuyt, W. Content, H. Coveliers, M. Desutter, J. Dufaux, I. Egelmeers, O. Lefeber, N. Maes, C. Marchand, V. Peuskens, H. Suykerbuyk, E. Vandebosch, L. Van den Brande, D. Van der Maelen, P. Vangansbeke, L. Vanhorenbeek, M. Van Peel, J. Verheyden ; ambtsverplichtingen.

M. De Meyer ; familieverbindingen.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het debat over de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de resultaten van de begrotingscontrole 1990.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, een begrotingscontrole dient voor twee zaken. Ten eerste, om te corrigeren en ten tweede, om de gelegenheid te krijgen het beleid bij te sturen. Men kan dit op twee terreinen doen. Ten eerste, op het cijfermatige vlak en ten tweede, op het vlak van de inhoud van het beleid zelf.

Eerst wil ik het hebben over de cijfermatige bijsturing die is gebeurd tijdens de controle. Mijn eerste indruk is dat de Vlaamse Regering een verdacht optimisme aan de dag legt omdat plots aan de kant van de inkomsten een verhoging wordt vastgesteld met 2,2 miljard frank. Het zou goed zijn indien dat juist zou zijn. Er beklemt mij echter een vrees omdat de nationale Regering tijdens het debat over haar begrotingscontrole heeft verklaard, zowel bij monde van Minister Schiltz, Staatssecretaris De-meester en Minister Maystadt, dat de inkomsten dalen en dat wij bijgevolg voorzichtig moeten zijn. Ik merk nu dat de Vlaamse Regering de andere weg opgaat en dat zij plotseling de inkomsten doet stijgen. Het betreft vooral registratierechten waarvan wij

hebben vastgesteld dat zij reeds bij het opmaken van de begroting 1989 in een zeer grote mate een verhoging vertoonden. Namelijk een stijging van 7,1 naar 9,1 miljard.

Een tweede reden, waarom wij verast waren is dat, wanneer wij de pers mogen geloven, bij de aanvang -van de begrotingscontrole met andere cijfers werd gewerkt en dat plots in de loop van de besprekingen een herraaming werd gedaan en werd gezegd dat de ontvangsten hoger waren.

Bij een begrotingscontrole moet het uitgangspunt altijd zijn, het actualiseren van de inkomsten. Het blijkt dat dit hier niet het geval is geweest. Bij mij verwekt het de indruk dat men hoe dan ook de inkomsten heeft willen aanpassen. Wat aan de ene kant meer werd uitgegeven – het gaat hier om een bedrag van 2,2 miljard – betekende aan de andere kant voor een gelijkaardig bedrag minder inkomsten. Die tactiek wordt niet voor de eerste keer gebruikt. Vorig jaar heeft de Vlaamse Regering precies hetzelfde gedaan. Ook toen heeft men bij de opmaak van de begroting of bij het begin van de bespreking van de begrotingscontrole cijfers aangekondigd en tijdens de besprekingen kwam men met andere cijfers naar voren wat de ontvangsten betreft.

Uiteindelijk bedroegen de werkelijke inkomsten toen 10 miljard minder dan de aangepaste begroting 1989. Na opmaak van de begroting en begrotingscontrole bedroeg de begroting 1989, 342,5 miljard. In het document dat ons vanmorgen werd overhandigd staat integendeel 332,5 mil-

Denys

jard vermeld, dus 10 miljard minder. De Vlaamse Regering past haar inkomsten blijkbaar aan naargelang de uitgaven worden overschreden.

Collega's, mijn tweede opmerking inzake wat ik een soort verdacht optimisme noem waarmee deze begroting wordt uitgevoerd houdt verband met de uitgaven. De uitgaven stijgen globaal met hetzelfde bedrag als de inkomstenverhoging, zegge 2,2 miljard. Uit het document zien wij dat dit is samengesteld uit 10,2 miljard meeruitgaven, 0,3 miljard bijkredieten en 8,3 miljard besparingen. Is het niet verwonderlijk dat alle meeruitgaven vermeld zijn maar geen enkele besparing? Er wordt slechts één cijfer vermeld langs de kant van de besparingen, met name min 0,6 miljard of 600 miljoen minder intrestuitgaven.

Mijnheer de Minister, kan u ons straks in uw antwoord duidelijk maken waar u die 8,3 miljard besparingen zult halen en dit post per post, wat u heeft nagelaten te doen in het document, zoniet komt u niet geloofwaardig over. Het gaat niet op de uitgavenvermeerdering wel te vermelden maar de besparingen niet, doch er wel rekening mee te houden bij de slotsom.

Mijnheer de Minister, omtrent de 600 miljoen intrestuitgaven vergist u zich volgens mij door dit als een minpost te beschouwen voor het begrotingsjaar 1990. U gaat voort op 1989 waar de centrale staat inderdaad heeft voorgeschoten, wij geen lening hebben moeten aangaan en aldus voor dat jaar geen intrestlasten hebben. Voor 1990 zal dit evenwel niet het geval zijn en volgens mij heeft u dus ten onrechte een minstreepje geplaatst.

Een tweede aspect inzake de uitgaven is de vaststelling dat naast de uitgaven die merkbaar zijn in het document dat ons vanmorgen werd overhandigd, er ook een aantal beleidsbeslissingen worden vermeld waarvan wij de cijfermatige berekening niet terugvinden. Ik denk met name aan een aantal vastleggingen voor leefmilieu, sociale woonbouw, scheepsbouw enzovoort. Een deel van de

cijfers zijn opgegeven voor het jaar zelf, maar een deel zijn in het document niet terug te vinden. Het gaat om vastleggingen die politieke beleidsbeslissingen zijn die in 1990 zullen worden genomen, maar die op financieel vlak hun weerslag zullen hebben in 1991 en 1992. Zulks betekent dat via deze begrotingscontrole een aantal uitgavenmechanismen worden gecreëerd en geïnstalleerd zonder compenserende besparingen, en dit ten belope van ongeveer vijf miljard. Deze vijf miljard zullen de opmaak van de begrotingen voor de volgende jaren hypothekeren.

Tijdens een begrotingscontrole mogen beleidsbeslissingen met verdragende kracht worden genomen en daar heb ik niets tegen, maar dan moet men ook vermijden dat het natuurlijk tekort wordt overschreden en dan moet men gelijktijdig de moed opbrengen aan te tonen waar de compensaties zullen liggen.

Een derde aspect – ik durf gerust zeggen dat de hele begrotingscontrole getuigt van een verdacht optimisme – is dat er in het document nergens melding wordt gemaakt van de zogenaamde onbesliste facturen. Dat zijn de dossiers die nog aanhangig zijn in het Overlegcomité en waarover vandaag nog geen beslissing is genomen. Ik denk aan de onderwijsfacturen, aan de kredieten inzake tewerkstelling waarvan het dossier nog aanhangig is in het Overlegcomité, aan het dossier inzake de Zeevaartcommissie en nog een aantal andere gevallen.

Collega's, indien dit slecht uitvalt zal dit een ernstige weerslag hebben op de begrotingscijfers. Ik weet wel dat niemand vandaag kan zeggen wat de toekomst zal brengen, maar wanneer men een begrotingscontrole doet moet men in het achterhoofd toch in een stukje veiligheid voorzien. Dit gebeurt niet.

Ik heb de indruk dat dit verdacht optimisme ten dele is gebaseerd op het zogenaamde gunstige kasresultaat van 1989. Mijnheer de Minister, ik moet u zeggen dat hoe meer wij dat kasresultaat en de diverse uitleg erover van zowel uzelf als uw nationale collega, de heer Schiltz, ontleden, hoe meer vragen er rijzen. Wie heeft

er gelijk inzake dit dossier? De heer Schiltz beweert dat de reden van het centrale tekort te zoeken is in de betaling op het nationaal vlak van 60 miljard voor de Gemeenschappen en de Gewesten, die normalerwijze in 1989 door hen moesten worden betaald. Is dit al dan niet juist? Het is van groot belang om een oordeel te kunnen vellen over het kasresultaat. Ik herhaal, uw optimisme is voor een stuk gebaseerd op het gunstig kasresultaat van de Gemeenschappen en de Gewesten. De heer Schiltz voegt daar nog aan toe, en daar heeft hij het toch niet bij het rechte eind, dat de Gemeenschappen en de Gewesten voor 34 miljard frank facturen, de zogenaamde transporten, hebben doorgeschoven van 1989 naar 1990. Ik beweert niet dat er geen facturen zullen zijn doorgeschoven maar het bedrag dat hij citeert ligt ver onder de werkelijkheid. Een klein telefoontje naar de Thesaurie heeft ons geleerd dat er voor alle Gemeenschappen en Gewesten voor 95 miljard transporten zijn geweest. Voor de Vlaamse Gemeenschap gaat het over 42,8 miljard. Men beweert hier dat het slechts om 34 miljard gaat, maar onze cijfers zijn afkomstig van de Thesaurie en kunnen dus gecontroleerd worden. Ik vraag de Minister dan ook om hierop een antwoord te geven, indien mogelijk. Indien wij de thesauriecijfers invullen op de tabel die wij gisteren hebben gekregen, is het resultaat voor 1989 totaal anders. De Minister spreekt van een totaal van 315 miljard thesaurieverrichtingen op het einde van 1989. Als wij de 42 miljard doorgeschoven facturen daarbij optellen, komen wij tot een bedrag van 357 miljard. In de laatste kolom van de begroting wordt echter niet 357 miljard, maar 345 miljard vermeld, een verschil dus van 12 miljard. Indien dit allemaal klopt – en ik herhaal dat het om cijfers van de Thesaurie gaat –, betekent dit dat wij in 1989 geen tekort van 13 miljard hebben, maar een van 25 miljard, 5 miljard meer dan het zogenaamd natuurlijk tekort. Ik vraag de Minister dan ook om deze cijfers in zijn antwoord ofwel te corrigeren ofwel toe te geven. (*Onderbreking door de heer M. Olivier*)

Denys

Het gaat erom dat men een begrotingscontrole uitvoert op basis van de documenten die wij hebben gekregen en die gebaseerd zijn op bepaalde kasresultaten van 1989. Wij stellen daarbij echter vast dat 42 miljard facturen werden doorgeschoven. De Minister verklaart dat de begroting van 1989 uitgevoerd werd op een bedrag van 345 miljard, 12 miljard minder dan wij hebben berekend. Mijn concrete vraag is dan of dit bedrag niet wordt aangewend of naar andere begrotingen wordt doorgeschoven. Dit is zeer belangrijk. Ik excuseer mij voor de cijfermatige benadering, maar deze is van doorslaggevend belang om na te gaan of wij onder het natuurlijk tekort blijven.

Ik behandel nu een tweede hoofdstuk, namelijk het inhoudelijk beleid. Vorige week heb ik 'met collega De Roo een discussie gevoerd in verband met het ontwerp van decreet rond de SERV, waarbij ik de sectoriële aanpak heb aangevallen. De Vlaamse Regering stapt over van een interprofessionele aanpak naar een sectoriële aanpak. Ik heb er op gewezen dat de sectoriële aanpak een slechte Beluische gewoonte is en wel om twee redenen. De sectoriële aanpak heeft geleid tot sociale onrechtvaardigheid bij de behandeling van werknemers die behoren tot de sterke sectoren. Zij krijgen bijvoorbeeld betere vergoedingen in geval van bruggensioen in vergelijking met werknemers van KMO's. Ten tweede heeft de sectoriële aanpak ook geleid tot een bevoordeling inzake subsidiëring. Wij hebben dit nog maar pas gezegd of we merken dat de begrotingscontrole dezelfde richting uitgaat. Voor de scheepsbouw worden immers opnieuw veel meer middelen uitgetrokken in verhouding met vroeger in een normale interprofessionele aanpak. Ik vraag Minister Geens rechtstreeks of de steun aan de scheepsbouw, zoals die in zijn nota is opgenomen, in overeenstemming is met de EG-richtlijnen. Volgens mijn informatie is deze wijze van subsidiëren daarmee in strijd. Los hiervan wijs ik er nog op dat het gaat om een bevoordeling van een sterke sector ten opzichte van de KMO's.

Minister J. Lenssens : Een sterke sector !

De heer A. Denys : Met sterk bedoel ik syndicaal en corporatistisch sterk. Ik verduidelijk dit. Het corporatisme is het typische van een sectoriële aanpak. (*Onderbreking door Minister J. Lenssens*)

Mijnheer Lenssens, toen een aantal werknemers in de KMO-sector moesten afvloeien, hebben zij veel minder gekregen dan in de nationale sectoren, zoals steenkool en staal, het geval was. Dit is volgens mij een sociale onrechtvaardigheid. Indien Vlaanderen die weg zou opgaan, meen ik dat dit een Belgische aanpak is, gebaseerd op sociale onrechtvaardigheid.

Inzake aanpak blijven er kleine verschuivingen intern in de sector zelf. Er zijn echter geen noemenswaardige accentverschuivingen over de departementen heen. Iedereen stelt hier dat er meer middelen voor Leefmilieu moeten beschikbaar zijn, zoals voor de aanleg van rioleringen in de gemeenten, voor waterzuiveringsstations en dergelijke.

Ik stel vast dat er geen verschuiving is tussen het departement Economie en Leefmilieu, ondanks het feit dat iedereen erkent dat, op het vlak van de economische subsidiëring, niet dezelfde politiek moet worden gevoerd als vijf, zes jaar geleden, tijdens een periode van economische laagconjunctuur. Men past zich dus niet aan aan de economische groei, men past zich niet aan aan de nieuwe ontwikkelingen.

Iedere nieuwe vraag wordt beantwoord met een nieuwe uitgave. Ook wij vragen dat nieuwe accenten worden gelegd. Zij moeten echter gebeuren door compensaties, door verminderingen in andere sectoren, wat hier ontbreekt. Inderdaad, wij zien geen enkele vermindering in bepaalde sectoren. Er zijn alleen maar interne kleine verschuivingen. (*Onderbreking door de heer M. Olivier*)

Collega Olivier, ik zal u voorbeelden geven en u mededelen hoe wij het zien. Men geeft bijvoorbeeld meer middelen voor de zogenaamde tewerkstellingsprogramma's, zoals GESCO's en BTK. Wij menen dat,

op een ogenblik dat er in de private sector 50.000 werkplaatsen niet zijn ingevuld, het onzinnig is nog meer middelen uit te trekken in het kader van de zogenaamde nepstatuten. Dit is een verkeerde beleidskeuze. Indien men op dat vlak iets wil doen, moet men meer middelen aan vorming besteden, zodat de niet ingevulde werkplaatsen beter zouden bezet worden.

Tweede voorbeeld : deze Regering wordt gekenmerkt door verzuiling en verstaatsing. (*Onderbreking door de heer M. Olivier*)

Mijnheer Olivier, wij zullen de kans krijgen daarover te praten tijdens het ontzuilingsdebat. Ik hoop dat u aanwezig zal zijn.

Eerste voorbeeld : het voorstel inzake basiseducatie is een typisch voorbeeld van verzuiling.

Minister D. Coens : Er zijn geen voorstellen.

De heer A. Denys : Tweede voorbeeld : de beslissing van de Executieve die deze week werd genomen in het kader van het zogenaamde voorkomingsbeleid, het preventief beleid.

Wanneer ik vaststel wat er met de 180 miljoen gebeurt en aan welke instellingen ze worden gegeven, is dit een nieuwe aanzet voor verzuiling.

Wat mij verwondert is dat bijna alle fracties hier voorstellen hebben ingediend inzake het voorkomingsbeleid. In onze fractie werd daaraan ook gewerkt. Wij meenden dat daarover een debat zou worden gevoerd.

Mijnheer de Voorzitter, thans stellen wij vast dat deze week, de Vlaamse Regering plots beslist 180 miljoen in het kader van het voorkomingsbeleid uit te trekken.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Denys, nu u toch vragen stelt omtrent dit probleem, wens ik te doen opmerken dat wij in Vlaanderen voldoende structuren hebben die ons – mits ze te versterken – toelaten de problematiek van de preventie van de ongewenste zwangerschap op te vangen.

Voor mij is het evident dat er voor dergelijke delicate levensmomenten

Lenssens

de diensten niet grijs – neutraal kunnen zijn. De vrouw in een noodsituatie moet kunnen kiezen tot welke dienst zij zich wil wenden. Dat noemt u verzuiling. Volgens mij is het een elementair recht van keuze tussen diensten en voorzieningen.

De heer A. Denys : Niemand betwist hier het feit dat er particuliere initiatieven zijn. De vraag is hoeveel wij moeten geven, in welke verhouding en aan welke organisaties. Die vraag is onbeantwoord gebleven. Dit is een bewijs dat men in het verleden niets heeft gedaan en dat men alleen maar een stunt heeft willen uithalen. (OFZ-derlinge gcsprekku)

Naast verzuiling wens ik ook het thema verstaatsing te behandelen.

Minister D. Coens : Sloganmatig !

De heer A. Denys : Wanneer de heer Coens met ons niet akkoord gaat, zegt hij dat wij er niets van weten ofwel dat wij met slogans voor de dag komen.

Het is onvoorstelbaar hoe in Vlaanderen de economie volledig wordt geaccentueerd rond de overheidsholding. De GIMV krijgt taken en macht bij, krijgt broers en dochters bij. Er is nu ook GIMVINDUS, er wordt een GIMV opgericht voor microtechnologie en er wordt een milieuholding opgericht. Dat Minister De Batselier zich daarover verheugt, begrijp ik. Maar dat II, mijnheer Geens, die steeds voorstander was van de pure private aanpak – ik denk maar aan Flanders' Technology – van de sensibilisering en het stimuleren van de particuliere sector, nu instemt met het leggen van het economisch gewicht op de overheidsholding, noem ik de grote bocht die door deze Regering wordt genomen inzake economisch beleid.

Collega's, ik wens te zeggen dat deze begrotingscontrole berust op een verdacht optimisme. Men heeft in deze cijfers met trucs gewerkt, dat zal de evolutie ervan aantonen. Verder beklemtoon ik dat, wanneer men in deze Regering spreekt over nieuwe accenten, dit steeds gelijk staat met nieuwe uitgaven. Nooit wordt het

leggen van nieuwe accenten verbonden aan het afbouwen van andere uitgaven. (Opmerking van Minister N. De Batselier)

Mijnheer De Batselier, bent u bereid om van de 15 miljard van uw departement 10 miljard af te staan aan Leefmilieu om meer rioleringen aan te leggen ? Iedereen erkent dat dat een van de grote problemen is. (Bevestiging van Minister N. De Batselier) Indien wij onze waterzuivering willen op punt stellen, moet er een serieuze toelage gaan naar de gemeenten om rioleringen aan te leggen. De enige oplossing die u en uw partij zien, ligt in nieuwe milieuhellingen, bijdragen en belastingen. Welnu, daartegen zal de PVV zich blijven verzetten.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, voor het eerst wordt in de Vlaamse Raad een debat gehouden over de begrotingscontrole. In het kader van de nieuwe wet op de rijkscomptabiliteit, op basis van artikel 10, wordt namelijk een begrotingscontrole uitgevoerd.

Het was de afspraak dat de Vlaamse Executieve de Vlaamse Raad de primeur zou geven van de resultaten van de begrotingscontrole. De Executieve heeft zich daaraan gehouden. Op één uitzondering na – waarnaar de heer Denys vanochtend heeft verwezen – neemt de Vlaamse Raad als eerste kennis van de resultaten van de belangrijke en nachtelijke discussies.

Dit debat moet in de juiste context worden gesitueerd. Het gaat niet over de nieuwe begroting 1991, ik zal daar straks dieper op ingaan.

Het gaat vandaag duidelijk over de technische aspecten van de begrotingscontrole op basis van de verplichtingen in het kader van de nieuwe rijkscomptabiliteit. In essentie zal worden nagegaan of de parameters van de Vlaamse Executieve, bij het opstellen van de begroting 1990, nog juist zijn. De werkhypotheses, die aan de basis lagen van de oorspronkelijk ke begroting, zullen worden

geactualiseerd. Er is echter ook een belangrijk politiek element. Er zal worden nagegaan of de maatregelen en de programma's van de Executieve ook werden uitgevoerd en of men de noodzaak heeft aangevoeld om enkele correcties door te voeren.

Wat zijn de resultaten van deze begrotingscontrole ?

Inzake de ontvangsten en de middenbegroting waren de inflatie, de interestvoet, de schoolbevolking, voor de belangrijke sector van het Onderwijs, de bevolking, de personenbelasting, de fiscale capaciteit – dit is één van de solidariteitsleutels – de belangrijkste parameters.

De Executieve had gelijk bij de begrotingscontrole dezelfde parameters aan te houden die men heeft gebruikt bij het opstellen van de begroting.

Gelukkig hebben zich belangrijke wijzigingen voorgedaan in de uitgavenbegroting.

Voor de Gemeenschap bedraagt het kijk- en luistergeld 49 miljoen frank en de inkomsten uit personenbelasting 225 miljoen frank. Bij de budgetcontrole van enkele weken geleden zijn, na een herschatting door de nationale Regering, nieuwe middelen ten bedrage van 1 miljard 494 miljoen frank gepland voor het Vlaamse Gewest, 199 miljoen frank voor het Nationaal Waarborgfonds voor de Schoolgebouwen en voor niet fiscale ontvangsten 41 miljoen frank. Men kan erover discussiëren of deze cijfers al dan niet juist zijn, maar de meerontvangsten zijn in elk geval gerealiseerd. Het gaat over een bedrag van 2 miljard 228 miljoen frank. Door deze meerontvangsten werden zeer dringende, concrete en ook politieke problemen opgelost.

Ik wil trouwens twee opmerkingen maken die rechtstreeks verband houden met de financieringswet, die wij met drievierde meerderheid hebben aangenomen. Ondanks de groei van de economie komt deze groei niet aan de Executieve ten goede. Inderdaad, deze return gaat naar de nationale Regering.

De tweede bemerking vind ik nog belangrijker. De discussie die wij de

Verhaegen

laatste weken hebben meegemaakt in verband met de psychiatrische instellingen en de rustoorden, doet een rood licht flikkeren. Wat onze financiële aangroei van middelen betreft, zijn wij inderdaad zeer beperkt. Deze middelen moeten ons voor een groot deel worden toegekend. Het gaat echter niet op besparingen te zien doorvoeren door de nationale Regering, bijvoorbeeld in de sociale zekerheid door een wijziging van de reglementering inzake terugbetalingen, daar waar men pertinent weet dat wij staan voor een steeds ouder wordende bevolking, voor de opvang van zorgbehoevende bejaarden, voor de verzorging van mensen die mentaal ziek zijn, domeinen die tot onze bevoegdheid behoren. Door een wijziging van de nationale reglementering wordt in feite de financiële last doorgeschoven naar de Gemeenschappen. Wanneer men zeer snel tot de regionalisering van de sociale zekerheid wil komen, is dit inderdaad de beste manier om zo vlug mogelijk hiertoe te besluiten. Dit is inderdaad de afgeleide weg om ons bijna te verplichten tot een herziening te komen van de toegekende financiële middelen.

Ik wil de Executieve ervoor waarschuwen – en zij heeft hiermee wel degelijk rekening gehouden – opdat wij niet op een afgeleide wijze lasten toegeschoven krijgen die, in alle eerlijkheid, niet voorzien waren wanneer wij met een tweederde meerderheid de financieringswet hebben goedgekeurd.

Er waren een aantal bijstellingen, die weliswaar klein zijn, omdat de Executieve zich bij de begrotingsopmaak als hoofddoel heeft gesteld de afbouw van de schuldenlast solidair mee te helpen financieren maar in elk geval binnen het kader te blijven van de vooropgestelde normen van de begrotingsschuld.

Ik ben gelukkig dat 95 miljoen frank meer werden toegekend voor de bibliotheeksector. Ik ben niet de enige om mij hierover te verheugen. Ook leden als de heer De Beul en nog vele anderen waren hierover opgetogen. Inderdaad, voor de problemen aangaande dit oud dossier, dat onze

fracties verdeelde, werd nu een oplossing gevonden.

Ik verheug mij erover dat wij voor de stormschade, veroorzaakt door de overstromingen – zij die het hebben meegemaakt in hun arrondissement, zullen de Minister daarvoor erkentelijk zijn – ingevolge het Sigma-plan vele honderden miljoenen meer hebben gekregen. Voor het openbaar vervoer is er een bedrag van 495 miljoen. Verder zijn er nog de serviceflats, de sociale woningbouw en de zwangerschapsonderbreking. Al hebben wij slechts iets meer dan 2 miljard, toch verheugt het mij dat wij deze hebben aangewend om belangrijke politieke discussiepunten op te lossen.

Mijnheer de Voorzitter, ik voel mij tamelijk onzeker op het stuk van de thesaurietoestand van de Vlaamse Gemeenschap. Wij hebben inderdaad te kampen met moeilijke overgangsjaren en zullen pas vanaf 1 januari 1991 over een eigen thesaurie beschikken. Tot nu toe dienden wij ons te baseren op de diensten van de nationale Regering.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, u heeft ons medegedeld dat wij een positief saldo boeken van 24,3 miljard in de plaats van een tekort van 20,7 miljard. U heeft daaraan toegevoegd dat, mochten alle ontvangsten en uitgaven zijn uitgevoerd, ons tekort nog steeds beperkt zou zijn tot 13,2 miljard, terwijl ons natuurlijk tekort 30,3 miljard bedraagt. Iedereen zal zich vanzelfsprekend over deze cijfers verheugen. Immers, de schuldoopbouw wordt daardoor beperkt en bijgevolg hebben wij minder rente moeten betalen, zodanig dat de stijging van de rente daardoor gedeeltelijk werd opgevangen. Het is onbetwistbaar dat wij in elk geval ingevolge de vermindering van de rente 600 miljoen minder dienden uit te geven omdat wij van de Thesaurie geen voorschotten hebben gekregen, die ons tot belangrijke betalingen zouden hebben verplicht.

Tijdens een belangrijke studiedag in de Senaatscommissie voor de Financiën, kwamen wij onder de indruk van de onoverzichtelijkheid, niet zozeer wat de begroting betreft, maar

op het vlak van de thesaurietoestand, inzake de vergelijking van de nationale situatie en de verdeling van deze gelden in de Gemeenschappen.

Als lid van de Vlaamse Raad en van de Senaat aanvaard ik in de eerste plaats de cijfers, die de Minister van de Vlaamse Executieve ons mededeelt. In elk geval zou het goed zijn mochten wij in de Commissie voor de Financiën een duidelijk overzicht nopens de werkelijke situatie op dit ogenblik krijgen. Aangezien er divergente cijfers zijn zou het de moeite lonen daarover een duidelijk debat te kunnen voeren.

Een belangrijk element dat uit uw document blijkt is dat de begroting voor 1990 een beheersbare begroting blijft. Immers, de grote uitdaging, met in achtneming van de politieke moeilijkheden, bestond erin dat de begrotingsnorm van het Vlaams Regeringsprogramma van februari 1989 zou worden gerespecteerd.

Wij hebben bijgevolg geen Vlaams rentesnieuwbal-effect laten ontstaan. Dat resultaat werd bereikt dank zij een discipline in elke fractie van de Executieve.

Voor de begroting 1991 zullen wij, gelet op het advies van de SERV van 14 september 1989, een tekort van 27,2 miljard hebben, waardoor wij opnieuw met een aantal uitdagingen worden geconfronteerd. Niemand kan betwisten dat wij, wat betreft de sanering van de overheidsfinanciën, dezelfde lijn volgen als het IMF-rapport van 16 maart, dat duidelijk stipuleert dat de afbouw van het begrotingstekort niet enkel een taak is voor de nationale Regering, maar ook voor de Gewesten en de Gemeenschappen. Het vormt immers een geheel. Wij staan dus voor een paradoxale situatie : enerzijds, een sterke economische groei en anderzijds, het probleem van de openbare financiën. Dit laatste voelen wij ook op het politieke vlak. Wanneer wij een nieuwe richting willen uitgaan voor een politiek beleid, beseffen wij hoe klein de politieke manoeuvreerruimte wel is. Daarenboven stelt het Planbureau dat wij ons niet mogen vergalopperen en dat de economische vooruitzichten voor 1990-1994 een zekere stag-

Verhaegen

natie aantonen. Er is wel een groei voorzien, maar niet zo uitbundig als sommigen veronderstellen. Het is goed dat de Executieve een normering van het begrotingsbeleid zou verderzetten in vergelijking met Duitsland, waar een begrotingsnorm wordt vastgelegd. Men moet zich met alle middelen trachten te houden aan die begrotingsnormen.

Mijnheer de Voorzitter, dit neemt niet weg dat wij toch de moed moeten opbrengen om ons voor te houden dat de begroting voor 1991 een belangrijke uitdaging wordt. Hoewel deze begroting hier nu niet ter sprake is, kan men aan dit feit toch niet voorbijgaan. Het is een uitdaging omdat wij ons moeten afvragen hoe wij de posten in onze begroting moeten heroriënteren en waar wij de nodige financiële middelen vinden voor de sanering inzake milieubeleid, bejaardenbeleid, waterzuivering, vormings- en welzijnsbeleid, het mobiliteitsprobleem, het probleem van het onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Sommige Ministers hebben een aantal merkwaardige initiatieven genomen die nog niet tot rijpheid zijn gekomen, maar waarover in de Commissies en de Executieve wordt gesproken. Inzonderheid verwijs ik naar de beleidsplannen over meerdere jaren met alternatieve financiële programma's. Ik denk onder meer aan het MINA-plan, het Bejaardenplan, de Sociale Huisvesting, het Lentedecreet van de Minister van Onderwijs met zijn belangrijke punten in verband met de hervorming van het onderwijs. Ook de Minister van Economische Zaken zoekt naar nieuwe oriënteringssectoren voor de economische expansie. Het is belangrijk om in die sectoren na te gaan welke accenten moeten worden geplaatst, rekening houdend met de economische expansie in Vlaanderen. Ook inzake cultuur en infrastructuur staan wij voor grote uitdagingen. Ik denk aan de haveninfrastructuur, aan de humanisering van het vervoer, aan de modernisering van het openbaar ambt, aan de financiële middelen voor de gemeentebesturen. Men is verbaasd wanneer men, ook in het kader van het dubbel mandaat, de vergelijking maakt tussen de proble-

men die de Vlaamse Raad elke dag te verwerken krijgt en de boeiende nieuwe uitdagingen. Wanneer men dit vergelijkt met sommige abstracte discussies in Kamer en Senaat, vind ik dat men de Vlaamse Raad onrecht aandoet door niet te wijzen op de ontzaglijke nieuwe mogelijkheden. Het onvermijdelijke gevolg hiervan is dat ik mij zorgen maak over de wijze waarop wij, met de bevoegdheden die ons zijn toegekend, op een evenwichtige wijze zullen kunnen ingaan op deze groeiende behoeften. Dit is een enorme uitdaging. Vandaag is die beperkt tot twee miljard en enkele wijzigingen, maar ik ben er vast van overtuigd dat over enkele maanden zeer fundamentele prioriteiten opnieuw moeten worden bekeken.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, mijn fractie zal met zeer grote overtuiging uw begrotingscontrole goedkeuren alsook de voorgestelde wijzigingen. Het is een prachtig werkstuk waarover ik ietwat ongerust was, maar ik ben gelukkig dat u tot het geschetste resultaat bent gekomen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, Ministers, collega's, ik wil in mijn uiteenzetting de discussie niet toespitsen tot de vraag of alle cijfers in de boekhouding van de Vlaamse Executieve juist zijn of niet. Ik zie de bespreking van de begrotingscontrole meer in het kader van een kwaliteitscontrole. Het gaat over de vraag of er voor de Vlaamse samenleving via de beleidsaccenten, die in een begrotingsdocument aanwezig zijn, nieuwe richtingen worden aangegeven en nieuwe wegen worden bewandeld. Anders gesteld : is de Executieve in staat om de nieuwe problemen waarmee wij in Vlaanderen te kampen hebben, aan te pakken ? Geloof de politiek nog in de maakbaarheid van de samenleving ? De formulering komt uit Nederland, maar zij is ook hier van toepassing. Op basis van dit uitgangspunt hebben wij in het verleden bij de bespreking van het Regeerakkoord en bij de bespreking van de begrotingen voor 1989 en 1990 vanuit

de oppositie ook al gezegd drie krachtlijnen te willen benadrukken. De eerste krachtlijn is de ecologische politiek. Milieu is geen randverschijnsel. Milieu is een centraal gegeven in de sociaal-economische politiek. De tweede krachtlijn is de strijd tegen de duale samenleving waarbij meer en meer mensen definitief uit de boot dreigen te vallen. Een derde belangrijk punt is de verdere democratisering. Dat betekent dat wij ons blijven verzetten tegen de nefaste mechanismen van de politisering en de verzuiling.

Het is vanuit deze drie krachtlijnen dat ik een aantal bedenkingen in verband met de begrotingscontrole 1990 wil formuleren.

Het eerste wat mij opvalt is dat de politiek, in antwoord op een aantal nieuwe problemen en bekommernissen in Vlaanderen en in België, meer en meer hun toevlucht moeten nemen tot maatregelen die buiten begrotingstabellen vallen. Ik denk aan acties zoals Levenslijn en Kom op tegen Kanker die moeten dienen om het wetenschappelijk onderzoek tegen kanker te financieren. Ik denk aan het potje van de Nationale Loterij dat steeds meer moet dienen om normale werkzaamheden in de culturele, in de welzijns- of in de sportsector te financieren. Ik denk ook aan de heffingenpolitiek inzake milieu en aan bepaalde begrotingsfondsen. Wij zitten dus met het fenomeen van nieuwe uitdagingen, waarvoor nieuwe antwoorden en dus ook financiële middelen moeten worden gevonden, die echter buiten de normale begroting vallen. Dat is zeer verontrustend, niet alleen omdat daardoor een parallel besluitvormingscircuit ontstaat, ik denk aan de gelden van de Nationale Loterij die naar de cultuur- en welzijnssector gaan, maar meer en meer omdat de politieke klasse daarmee aangeeft onvoldoende in staat te zijn antwoorden op deze nieuwe ontwikkelingen te formuleren. Het is zeer belangrijk om deze tendens te ontmijnen omdat dit te maken heeft met de voedingsbodem, met gedragingen, met uitingen van onverdraagzaamheid. Ik kom daarop straks nog terug. Ik zal u dit illustreren met een tweetal voorbeelden. Het eerste voorbeeld is het Milieubeleidsplan

leidsplan van Minister Kelchtermans. Hij heeft dat plan aan de pers op 14 februari 1990 voorgesteld. Eén van de belangrijkste maar één van de minst uitgewerkte delen van dit plan was de financiering. Grosso modo heeft Minister Kelchtermans het over 105 miljard over vijf jaar, over 70 miljard nieuwe acties waarvan ongeveer 64 à 65 miljard wordt bijeengeschraapt door heffingen. Wij hebben toen onze kritiek gegeven en wij zullen die ook uiten in de Commissies van de Vlaamse Raad. Wat hier echter belangrijk is, is het verontrustende feit dat, vooraleer wij in deze Raad daarover grondig hebben gediscussieerd – het gaat over aanzienlijke bedragen – een aantal mechanismen, een aantal structuren al in werking worden gezet. Ik denk met name aan heel de structurering in verband met het waterzuiveringsbeleid via dochtermaatschappijen van de GIMV, de milieuholding enzovoort. Daarbij wordt, dit kunnen wij via de krant vernemen, de waterzuivering niet de inzet van een politieke discussie voor zuiver water maar van economische en politieke belangen. Ik lees in de Financieel Economische Tijd – en ik ben hen dankbaar voor dit bericht want zo weet ik er tenminste iets van – dat er al vanuit Frankrijk krachten aan het werk zijn onder meer via de Suez-holding en de Compagnie Générale des Eaux om te trachten via de waterzuivering hun dividenden bijeen krijgen. Ik denk aan krachten in het Vlaamse bedrijfsleven die problemen hebben met wat men gevaarlijke buitenlandse inmenging in dit dossier noemt. Wij zien dus dat, bijna in galop, een aantal voorstellen geconcretiseerd worden zonder dat, bij mijn weten, de Executieve of de Raad zich over die belangrijke krachtlijnen heeft uitgesproken.

Een tweede probleem in verband met dat Milieubeleidsplan is de techniek van de financiering. Wij hebben er reeds over gesproken. De lineaire heffing voor de gezinnen, voor de burgers van bedragen van 300 frank met een maximum van 1.200 frank per gezin is eigenlijk een kaakslag, vooral als wij uit de kranten vernemen dat die gelden – voor 1990 gaat

het over 1,6 miljard – zullen worden gebruikt om het kapitaal vanuit de overheid in die milieuholding, waar toch bijna 49 ten honderd in handen is van de privé-sector, te financieren. Daarbij komt dan nog dat de eventuele privé-aandeelhouders een gegarandeerde winstuitkering hebben van 8 ten honderd. Welnu, deze week krijgen de meeste inwoners van Vlaanderen het verzoek de milieuheffing te betalen. Weten deze mensen dat deze milieuheffing zal dienen om privé-aandeelhouders een gegarandeerd winstpercentage in de waterzuivering uit te betalen. Ik noem dat geen zuiver-waterpolitiek, dat is vissen in troebel water.

Als derde probleem in verband met het Milieubeleidsplan noteren we – hoewel een aantal beslissingen zeer snel tot stand komen – de traagheid waarmee andere beloften van deze Minister worden ingewilligd. Ik denk met name aan het decreet op het MINA-Fonds, waarin de milieuheffingen zullen worden gestort. Evenmin wordt werk gemaakt van het decreet op de MINA-Raad waarin de vertegenwoordigers van de milieubeweging op een structurele en blijvende manier hun advies kunnen formuleren. Er is dus enerzijds de snelheid waarmee een aantal maatregelen worden getroffen en anderzijds het ontbreken van de adviserende organen en duidelijke criteria, het MINA-Fonds.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik kom nu tot mijn tweede voorbeeld dat betrekking heeft op een discussie die eveneens bijna een jaar aan de gang is, namelijk het Fonds ter Bestrijding van de Kansarmoede ofte het Fonds-Van den Bossche.

De voorgeschiedenis is gekend. De dramatische uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1988 waarbij het Vlaams Blok, vooral in de Antwerpse regio, grote scores behaalde, was de aanleiding en het signaal om via de Catharina-bonus een urgentieprogramma ter bestrijding van de kansarmoede op touw te zetten. Op 14 februari 1989 deelde Voorzitter Geens aan de Raad mee dat solidariteit met de kansarmen een belangrijke beleidsdoelstelling is. SP-

voorzitter Vandenbroucke zei vanop de tribune dat het noodzakelijk was een werkelijk urgentieprogramma te ontwikkelen dat op enkele specifieke terreinen de schrijnende vormen van achterstelling in Vlaanderen zou bestrijden. Hiervoor, aldus de heer Vandenbroucke, moest de bonus worden aangewend. Hij voegde eraan toe : „Dit geld mag niet blind gebruikt worden, maar de gemeenten moeten er zich voor inzetten om in te werken op de haarden waar racistische conflicten aanwezig zijn”. Dat was in februari 1989. Maar bij de begrotingsbespreking in mei en juni bleek al vlug dat er, zowel binnen de Executieve als de Vlaamse Raad, ernstige meningsverschillen waren over de aanwending van deze bonus. De collega's van de PVV drongen erop aan dat deze gelden naar het Gemeentefonds zouden worden overgeheveld. Een niet onbelangrijk deel van de CVP-fractie zag in de opzet van dit Fonds een inbreuk op de autonomie van de gemeenten, terwijl weer anderen de discussie lieten verzanden in getouwtrek tussen grote – lees rode – en kleine – lees gele – gemeenten. Er werd toen een compromis uitgewerkt. Maar toch zei de heer Cardoen op 14 juni reeds het volgende : „Van in het begin hebben wij gesteld dat de bonus op een of andere manier ten goede van alle gemeenten en OCMW's moet komen.” Hij voegde eraan toe : „Wat de aanwending betreft, blijf ik aandringen dat deze gelden zouden worden gebruikt om ook de OCMW-bijdrage, die de gemeenten meestal moeten verlenen, bij te passen”. Dat was duidelijke taal in een onverdachte tijd.

Welnu, toen hebben wij ook al in de Raad gewezen op het gevaar dat er van deze gelden oneigenlijk gebruik zou worden gemaakt, wat in contradictie zou zijn met de finaliteit van het Fonds. Collega's, dat is achteraf waar gebleken. Op 30 november concludeerde een AGALEV-enquête dat ongeveer 30 ten honderd van de gemeentebesturen oneigenlijk gebruik maakte van deze middelen. Wij hebben daarover in de Raad met Minister Van den Bossche gediscussieerd. En waar wij het over eens waren, was dat sommige gemeentebesturen de techniek van het **Maastiek-**

springen hadden toegepast op de criteria van deze Fondsen. Toen hebben SP-voorzitter Vandenbroucke, de SP-fractie en ook Minister van den Bossche gezegd dat de middelen voor driekwart goed werden besteed. Deze week lees ik in de krant tot mijn grote verbazing, dat CVP-mandatarissen ons gelijk geven met te zeggen dat de middelen maar voor 30 procent correct zijn aangewend. Zij koppelen daar echter een andere conclusie aan vast. Mijn fractie vindt dat de middelen integraal naar de bestrijding van de kansarmoede moeten gaan. Er kan geen sprake van zijn een deel ervan over te hevelen naar het Gemeentefonds, hoewel wij toegeven dat de eis tot verhoging van dit Fonds rechtmatig is. Wij betreuren die uitspraak van de CVP-mandatarissen en vinden die pervers omdat het niet-nakomen van de doelstelling van dat Fonds wordt voorgesteld als een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid. Ik vind het erg dat de strijd tegen de kansarmoede te maken heeft met partijpolitiek. En ik zou het nog erger vinden dat deze strijd gepaard zou gaan met politieke afrekeningen. Wie deze kant opgaat, treft grote verantwoordelijkheid. Collega Van Peel heeft onlangs in een brief aan CVP-voorzitter Herman Van Rompuy gezegd dat de strijd tegen de kansarmoede de beste strijd is tegen de haatcampagnes, tegen de straatterreur die in onze steden meer en meer de kop opsteekt. Ik zou dan ook aan de CVP willen vragen het pad te bewandelen dat collega Van Peel voorstaat.

Een derde punt dan nog. Dit heeft te maken met kwaliteitscontrole en met het debat dat wij in de Vlaamse Raad zullen hebben over verzuiling en ontzuiling. Heel binnenkort zullen wij hier een debat hebben over de basiseducatie. De beslissing die de Executieve volgende week zal nemen over de basiseducatie zal een testcase zijn voor de wijze waarop zij dit debat wil voeren. Wij hopen dat het een fundamenteel en concreet debat wordt. Zowel de SP, de VU, als de Groenen hebben ter zake voorstellen gedaan. Wij rekenen ook op een ontwerp van de Executieve, maar vinden dat de denkpistes van de Minister van Onderwijs verschenen in De Stan-

daard, onaanvaardbaar zijn. Ik vraag dan ook aan de fracties die de voorstellen tot ontzuiling hebben ondertekend, op dit punt niet toe te geven. En het is de vraag of in het nieuwe Vlaanderen de wil aanwezig is om de basiseducatie, een initiatief dat op een niet-verzuilde basis is gegroeid, in die richting verder te laten ontwikkelen.

Mijnheer de Voorzitter, ik kom tot een voorlopige conclusie. Ik wil het niet hebben over het verdacht optimisme van de heer Denys. U hebt gemerkt dat ik niet gesproken heb over vermeende kastekorten. Ik stel bij deze begrotingscontrole en in de mededeling van de Executieve wel politieke tekorten vast die volgens mij kunnen leiden tot een politiek vacuüm. Dit politieke vacuüm wordt meer en meer opgevuld door krachten die van de onverdraagzaamheid een mobilisatieprincipe maken en het democratisch debat vervangen of hypothekeren door straatterreur.

Het gaat erom, geachte collega's, niet alleen de rentesnieuwbal te stoppen maar ook de lawine van onverdraagzaamheid die in Vlaanderen de kop op steekt, te ontmantelen. *(Applaus)*

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse

De Voorzitter : Dames en heren, de Commissie van Onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse heeft heden het verslag van haar werkzaamheden ingediend.

Dat verslag omvat het eenparig goedgekeurd eindverslag en de eindconclusie over punten 1, 2, en 3 van de haar toevertrouwde opdrachten, met name :

- een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse tot stand is gebracht ;
- een onderzoek in te stellen naar

de wijzigingen die in de verschillende stadia zouden zijn aangebracht aan het Gewestplan ;

- een onderzoek in te stellen naar de redenen die aan de basis liggen van bedoelde wijzigingen.

In verband met de vierde opdracht, zijnde een onderzoek naar de wijze waarop dit Gewestplan ten uitvoer wordt gelegd, beveelt de Commissie de Raad aan haar opdracht en haar mandaat tot 31 december 1990 te verlengen, met dien verstande dat, indien nog vaststellingen omtrent voormelde eerste drie opdrachten zouden worden gedaan, deze eveneens in een aanvullend verslag zouden worden opgenomen.

Is de Raad het daarmede eens ? *(Ja)*

Dan is aldus besloten.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, wij hervatten het debat over de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de resultaten van de begrotingscontrole 1990.

De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, ik wil in een viertal punten de reacties van mijn fractie in verband met de budgetcontrole naar voren brengen.

Ten eerste, het is goed nogmaals in herinnering te brengen dat het uitgangspunt van de SP is dat wij ons in de mate van het mogelijke houden aan het budgettaire evenwicht. Dat wil zeggen dat wij proberen, nationaal, een steentje bij te dragen in de sanering van de overheidsfinanciën en dat wij ons, wat de Vlaamse begroting betreft, houden aan het tekort bepaald in de financieringswet, wat eigenlijk een Vlaamse variëteit is van het begrip budgettaire evenwicht. Dat betekent ook dat wij er

Hancké

zorg voor willen dragen dat de Vlaamse Gemeenschap het jaar 2000 haalt zonder een hoger tekort dan in de financieringswet is opgenomen. Wij geven er ons rekenschap van dat dit betekent dat wij voor een moeilijk decennium staan maar ook dat dit decennium nog moeilijker is voor onze Franstalige vrienden want dat onze situatie binnen dit en vier jaar aanzienlijk zal verbeteren.

Ons eerste uitgangspunt is dat wij het eens zijn met de wijze beslissing van de Executieve om het tekort op de begroting 1990, vastgelegd op 28,8 miljard, niet te verhogen bij de begrotingscontrole. Wij hebben ook met genoeg kunnen vaststellen dat de aanpassing beperkt tot ongeveer 2,3 miljard, ervoor zorgt dat het tekort binnen de perken blijft bepaald als het natuurlijk tekort in de financieringswet.

Wat betreft ons tweede uitgangspunt wil ik het volgende zeggen. In de bespreking van de vorige begrotingen hebben wij er altijd voor gewaarschuwd dat de financieringswet niet kan wegnemen dat wij in de jaren 90 voor zware uitdagingen staan, uitdagingen die stormenderhand op ons afkomen, sterker dan wij denken en met een grotere impact dan wij denken.

Ik denk aan het openbaar vervoer, de milieuproblemen, de verbetering van het statuut voor het openbaar ambt, het welzijns- en gezondheidsbeleid, de problematiek van de grote en regionale steden – op dit laatste leg ik ook de nadruk want de grote steden zijn reeds aangetast, maar de regionale steden zullen volgen – de sociale huisvesting, de stadsvernieuwing, de bestrijding van de langdurige werkloosheid, de vergrijzing. Inmiddels zijn daar nog een aantal problemen bijgekomen die wij enkele maanden geleden niet kenden, zoals de zware stormschade na acht zware winterstormen.

Ik denk dat het niet overtrokken is wanneer ik zeg dat de Executieve in de aanpak van een aantal van deze uitdagingen getuigd heeft van een grote verbeeldingskracht en dat ze

die problemen niet heeft laten liggen en nog minder heeft laten verrotten. Er is, op vele van de punten die ik heb aangewezen als grote uitdagingen, een begin van ombuiging van het beleid ingezet of voortgezet, en dan wel in een progressieve richting, die ons allen welgevallig is. Het verheugt mij dat wij die weg kunnen opgaan met onze coalitiepartners, de CVP en de Volksunie.

Ik begin de inventaris met het departement van de liberale excellentie, de heer Walt Niel, die afwezig is. Er is de verhoging van de kredieten, ditmaal geen leningsmachtigingen, voor de sociale huisvesting, waarmee de eerste noden kunnen worden gelend en waarbij het terugschroeven van de machtigingen die helaas in de begroting 1990 werden ingeschreven, ten dele wordt opgevangen. Het verheugt ons in het bijzonder dat de inspanningen vooral worden gericht op de huursector, waar de noden het grootste zijn en dat er wordt gewerkt in het kader van inbreidingsprojecten in de steden. Ik heb er hier meer dan eens voor gepleit dat de Executieve niet langer de uitbreidingsgebieden aan de randen van de steden in de hand zou werken. Met het bijkomend krediet van een half miljard werd daarop ingespeeld, wat een belangrijke bijdrage is, een eerste stap tot het oplossen van de problemen van de grote agglomeraties. De heer Kinsbergen, Gouverneur van Antwerpen, heeft er nog niet zo lang geleden op gewezen dat wij in Vlaanderen ruim voldoende woningen hebben waarvan een deel moet worden gerenoveerd en dat wij geen behoefte hebben aan woonuitbreidingsgebieden.

Ik blijf nog altijd bij het departement van de heer Walt Niel. De achterstand die er bestond inzake premies voor herwaarderingsgebieden zal worden ingelopen over een periode van drie jaar, wat ook past in het kader van de bestrijding van de problemen die zich vooral in de grote steden voordoen.

Ik ga dan over naar het openbaar vervoer. Het minste wat hier kan worden gezegd, mijnheer de Minister, is dat, na nogal wat beleidsverklaringen op allerlei niveaus, dit een eerste concrete stap vooruit is ter

bevordering van de uitbreiding van het openbaar vervoer en de mobiliteit die in onze samenleving zo'n grote vorm aanneemt. Ik feliciteer u voor uw beleid en ik hoop dat u, met de steun van de hele Executieve, daaraan concrete uitwerking zult kunnen geven.

Over het thema milieu werd reeds gesproken. Die post is grotendeels gedebudgetteerd maar de vaste wil bestaat om tegen 1995 de problematiek van de waterbezuudeling, zo essentieel voor de oplossing van een aantal internationale problemen, daadwerkelijk op te lossen.

De Ministers Lenssens en Weckx, onder meer bevoegd voor het probleem van de vergrijzing van de bevolking, kregen 200 miljoen meer toegewezen voor de rustoorden. Het verheugt mij te vernemen dat er tevens een vijfjarenplan voor de bouw van 5.000 serviceflats is opgesteld. U komt daar tegemoet aan een erg grote lacune in het verzorgingsaanbod voor bejaarden. Mocht die inspanning worden opgedreven, dan zou dat een goede zaak zijn, maar ik constateer met genoeg dat er een aanzet is voor een daadwerkelijk beleid dat ik eveneens terugvind op het vlak van de kinderopvang. Ik vind het positief dat de Executieve gehoor heeft gegeven aan de pleidooien die vooral door de vrouwelijke parlementsleden – maar niet alleen door hen – werden gehouden met het oog op nieuwe vormen van kinderopvang.

Terugkerend naar het departement van Minister Sauwens wil ik er bovendien op wijzen dat met betrekking tot het Sigma-plan het de hoogste tijd is dat wij in Vlaanderen verlost zijn van de plaag van overstromingen. U weet dat wij vorige week een motie van aanbeveling hebben aangenomen in de Vlaamse Raad. In de ene motie werd geen melding gemaakt van de stormstuw, in de andere wel. Ik meen te weten dat daarover een studie zal worden ondernomen. De gebieden stroomopwaarts van Antwerpen zijn vragende partij voor een stormstuw. Antwerpen zelf is nooit erg enthousiast geweest. Mocht die stormstuw er komen, mijnheer de Minister, dan zou ik suggereren hem te combineren met een „burgerlijk werk”, bijvoorbeeld een nieuwe overbrugging, de

Hancké

eerste brug over de Schelde, want linker- en rechteroever hebben opnieuw duidelijk behoefte aan een bijkomende verbinding.

De heer A. Denys : Er werd indertijd 1,9 miljard gevraagd en voor 1990 wordt 90 miljoen toegewezen en zijn er 300 miljoen vastleggingen voorzien. Wat gaat hij daar uiteindelijk mee aanvangen ?

Minister J. Sauwens : Ik wil dit even verduidelijken. Voor de stormschade is er inderdaad een verhoging van de kredieten voorzien waardoor wij de mogelijkheid hebben om onmiddellijk dijkherstellingen en zandopspuitingen te doen waar dat hit et nunc nodig is. Ook hebben wij een reële verhoging van de kredieten met driehonderd miljoen opgenomen, waardoor de kredieten voor de kustverdediging en het Sigma-plan boven het miljard stijgen. Er zullen nog een aantal interne verschuivingen plaatshebben onder meer voor dijkbevoeringswerken. Wij zullen de voorrang verlenen aan de oeververdediging in het Zeescheldegebied en aan het oplossen van de problemen in Den Haan en in Bredene. Ik stelde voor het bedrag van 1,9 miljard over twee jaar te spreiden. Dit wordt nu op drie jaar gebracht. Wij zullen trachten het investeringsritme te bespoedigen. Ik meen dat de nu voorziene bedragen, een surplus voor het Sigma-plan van 450 miljoen, een vastleggingsniveau mogelijk maken dat volgend jaar moet kunnen worden versterkt.

De heer L. Hancké : In verband met de inventaris van de voornaamste gebieden die in aanmerking komen voor de nieuwe maatregelen van de Executieve wil ik nog iets zeggen over de scheepsbouw. Ik stel met genoegen vast dat Minister De Batse-lier aan de mythe dat aan de scheepsbouw in dit land kan worden voldaan met een zogezegd „self revolving fund” een einde maakt.

Die optie, die men louter en alleen omwille van budgettaire redenen een zevental jaar geleden heeft ingevoerd, is helemaal niet realistisch. Wij moeten proberen deze fundamentele sector zowel op het vlak van

de technologie als van de tewerkstelling voor Vlaanderen te behouden en dit door het aanwenden van nieuwe middelen. Een aantal landen in de wereld hebben hun hele industrie en technologie opgehangen aan de ontwikkeling van de scheepsbouw en van hun nationale scheepsvloot. Ik denk dat wij in Vlaanderen deze sector niet aan zijn lot mogen overlaten.

Ik kom nog even terug op een thema dat ik reeds terloops heb vernoemd, namelijk de problematiek van de grote en regionale steden. Ik herhaal dat de problemen van grote steden reëel zijn en de jongste jaren steeds duidelijker zijn geworden. De regionale steden van kleinere omvang gaan dezelfde weg op. De bevolking trekt uit deze steden weg naar de rand en het gaat hierbij vooral om een uittocht van gegoeden. Het gevolg hiervan is een concentratie, mede in de hand gewerkt door het repressief beleid in het randgebied, van mensen die van een bestaansminimum leven, één-oudergezinnen, bejaarden, migranten en werklozen, mensen die te kampen hebben met zware samenlevingsproblemen. De werkgelegenheid in de steden vermindert en als gevolg van de dalende bevolking en de verminderde financiële middelen wordt het stedelijk weefsel aangetast, zodat eilanden van verkrotting en leegstand ontstaan. Deze wijken worden terecht probleemgebieden genoemd en men heeft er eveneens terecht een beleid van herwaardering voor uitgedokterd. De steden en gemeenten hebben te lijden gehad onder de combinatie van twee verschijnselen, namelijk de economische crisis en de fusie. De fusie op zichzelf heeft tot een verschraving van de sociale en politieke contacten geleid. De Stad Antwerpen, met één derde van de bevolking van de Provincie Antwerpen, heeft 61 ten honderd van alle mensen die van het bestaansminimum leven van de Provincie Antwerpen op haar grondgebied. In absolute cijfers, betekent dit tweemaal zoveel mensen als de hele Provincie Limburg. Dit is toch wel een aanwijzing van de problemen van de grote steden. Hetzelfde geldt vanzelfsprekend ook voor de kleinere steden en Mechelen is daarvan op het ogenblik het prototype. De studie van Domi-

nique Van Neste van de Universiteit van Leuven heeft onlangs nog duidelijk gemaakt dat er een slechte verdeling bestaat van de lusten en de lasten over de gemeenten. Residentiële gemeenten aan de rand van de grote en van de regionale steden doen het uitstekend. Steden met een secundaire en tertiaire functie hebben het op het ogenblik bijzonder moeilijk. De Vlaamse Executieve is niet bevoegd voor een groot deel van het beleid ter zake, maar kan het toch gedeeltelijk beïnvloeden. Ik ben dan ook blij dat de Executieve de mogelijkheid heeft gevonden om het Gemeentefonds opnieuw te verhogen. We weten dat het om een belangrijke stijging gaat. Rekening houdend met de huidige inflatie en rente wordt er in 1991 voor heel Vlaanderen 1,7 miljard meer uitgetrokken. Hetzelfde mechanisme zal in de komende jaren gelden. Bovendien zou de meerderheid er goed aan doen een aantal bedenkingen van collega Geysels in verband met het Fonds-Van den Bossche echt grondig in overweging te nemen en het niet te laten bij bepaalde uitspraken alsof er geen problemen of overal dezelfde problemen zijn. In Vlaanderen is er een duale samenleving gegroeid en zij bestaat duidelijk in de grote en regionale steden. Daaraan moeten wij in de toekomst echt iets doen en we mogen daar niet te lang mee wachten.

Ik heb aangekondigd in mijn uiteenzetting vier punten te behandelen. Tot nog toe heb ik gewezen op onze uitgangspunten inzake begroting en heb ik een inventaris gemaakt van de maatregelen die de Executieve heeft uitgewerkt.

Twee zaken liggen mij in een derde uitgangspunt nauw aan het hart : ik heb enerzijds gepleit – en ik richt mij tot Minister Lenssens – voor een betere betoelaging van de migrantenorganisatie. Zij zal worden ingevoerd. Het verheugt mij dat de Executieve deze inspanning heeft gedaan. Dit moet eveneens worden bekeken tegen de achtergrond van de stedelijke problematiek die, zoals terecht werd gezegd, kansarmoede met haatcampagnes gepaard, doet oplaaien. Op kruisnelheid zal dit 60 miljoen, meer dan een verdubbeling, meebrengen en dit op korte termijn.

Hancké

Een tweede punt dat mij eveneens nauw aan het hart ligt is het begeleidings- en voorkomingsbeleid dat de Executieve thans uitwerkt voor informatie en voorkoming van ongewenste zwangerschappen.

Sta mij toe te zeggen dat ik behoor tot de politieke beweging die ter zake altijd blijk heeft gegeven van grote bezorgdheid. Toen ik dertig jaar geleden een aankomende trouwer was, was het bijvoorbeeld mogelijk dat ik in Antwerpen de jaarlijkse conferenties kon volgen die het ABVV over relatievorming en seksualiteit organiseerde. Ik hoef er niet over uit te weiden dat een aantal van die initiatieven in Vlaanderen, zoals elders in West-Europa, ontsproten aan een aantal inzichten die, op dit terrein, namelijk in mijn politieke beweging, gegroeid zijn.

Ik moge als kleine anekdote ernaar verwijzen dat, toen ik een kleine twintig jaar geleden, als Schepen van Sociale Zaken in mijn gemeente Berchem, ooit het voorstel deed om een gemeentelijk centrum voor gezins- en levensvragen op te richten, dit voorstel geen doorgang heeft gevonden omwille van de oppositie van de coalitiepartner die er mij van beschuldigde dat ik alleen maar de bedoeling had de mensen te leren de liefde te bedrijven. Dat zat er vanzelfsprekend ook in, maar het was niet alles en het was zelfs niet het eerste oogmerk. Dit gemeentelijk centrum is niet tot stand gekomen. Ik stel echter vast dat een aantal van die beleidsideeën, die wij 15 à 20 jaar geleden in onze politieke beweging cultiveerden, vandaag op grote schaal door de Vlaamse Executieve worden overgenomen. Ik voel dit bijna als een soort historische revanche. Mede door de steun van de SP is voor dat beleid 180 miljoen op kruissnelheid verworven.

Ten slotte, vierde punt : ik wens niet alles op de triomfalistische toer te besluiten. Daarom wens ik twee persoonlijke kritieken te uiten.

Ten eerste, het studiegeld voor studenten in HOBU. Ik had gisteren de gelegenheid op de trein kennis te maken met een aantal onder hen die

naar een manifestatie in Brussel kwamen. Nadat ik hun verhalen had beluisterd, vraag ik mij toch af of wij dit een wijze beleidsmaatregel kunnen noemen en of wij niet moeten nadenken, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, of op deze maatregel in de toekomst niet enigszins moet worden teruggekomen.

Ten tweede, een laatste opmerking inzake cultuur, een departement waarvan de PVV-titularis hier eveneens afwezig is.

Ik blijf betreuren dat de Executieve niet de mogelijkheid heeft gevonden om de bepalingen van het decreet inzake de Vlaamse Operastichting, die voorzag dat 280 miljoen door de Executieve moest worden bijgedragen en twee maal 90 miljoen door de steden, toe te passen en dat de Executieve de enige is die niet geheel aan haar verplichtingen tegemoet komt.

Wellicht zal men mij zeggen dat dit normaal is omdat de opera 1 jaar geen openbare voorstellingen heeft gebracht. Aan de andere kant is ook voorzien dat, binnen het totaal bedrag van 460 miljoen, de VLOS zal moeten zorgen voor het aanleggen van gelden om investeringen, zowel in het operagebouw van Antwerpen, waar het ongeveer om 100 miljoen gaat, als voor dat van Gent, waar het om 700 miljoen gaat, te bekostigen. Ik wil te allen prijze vermijden dat wij een heruitgave zouden meemaken van de Intercommunale zaliger gedachtenis.

Wat het theaterdecreet betreft, moeten wij inhoudelijk nog eens praten over de criteria die daarin worden gehanteerd en over het bedrag dat Vlaanderen wenst te besteden aan zijn theatergezelschappen.

Ik wens te beklemtonen dat mijn fractie globaal genomen erg is ingenomen met de oriëntaties van deze begrotingscontrole. Zij zal bijgevolg haar vrouwen geven aan deze Executieve. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heeren Ministers, geachte collega's, het

betreft hier de eerste begrotingscontrole van de eerstevolwaardige Vlaamse begroting in een verregaand zelfstandig Vlaanderen. Ik zal mijn uiteenzetting in hoofdzaak in positieve termen houden.

Positief is zeker dat er een voorzichtig begrotings- en financieel beleid gevoerd is en wordt en ook – al blijkt dat misschien niet uit die 2,3 miljard frank – dat de Executieve een bijzondere inspanning heeft gedaan om, ook wat de inhoud betreft, een gecorrigeerd Vlaams beleid te voeren ten belope van 10 miljard frank. Er wordt nog steeds een tekort van 288 miljard vooropgesteld. Van deze norm wijken wij niet af. Men had natuurlijk een andere vorm kunnen hanteren en de uitgaven op het niveau van einde vorig jaar kunnen houden. Daardoor zouden wij gedwongen geweest zijn zo mogelijk nog meer verbeelding aan de dag te leggen, want een nieuw beleid wil niet per se zeggen meer geld.

Wij denken dat men toch voorzichtig moet zijn met de strakke normen. Het zou kunnen – dit zal wellicht later blijken – dat ten onrechte een betrekkelijk conservatief beleid wordt gevoerd. Ik verwijs naar de thesaurietoestand, waar men aanvankelijk dacht aan een tekort van 20,7 miljard frank en uiteindelijk uitkomt op een positief saldo van 24,3 miljard frank.

In mijn betoog wens ik een aantal punten te behandelen, zonder evenwel te herhalen wat reeds bevattelijk en duidelijk werd gezegd door mijn voorgangers.

In de eerste plaats wil ik het hebben over de betekenis en de draagwijdte van de begrotingscontrole en in de tweede plaats zal ik ingaan op de grond van de zaak, meer bepaald wat deze cijfers inhouden voor de toekomst.

Eerste punt : de herschikking. Ik meen dat de herschikking vrij verregaand is. Zij betreft 2,5 ten honderd van de oorspronkelijk goedgekeurde uitgavenbegroting. Dit lijkt misschien weinig, maar het gaat toch over 10,5 miljard frank. Dit betekent ook dat de oorspronkelijke uitgavenbegro-

Van Hooland

ting behoorlijk was voorbereid en geraamd. Binnen die 10,5 miljard frank werden meerdere herschikkingen gedaan. Het volstaat ernaar te verwijzen, vermits de toelichting hierbij reeds werd gegeven en de aanwezige leden ter zake voldoende op de hoogte zijn.

Een belangrijke herschikking is die ten voordele van de scheepsbouw, waar het gaat over 800 miljoen frank in 1990 en een totale machtiging voor 2,4 miljard frank, gefinancierd door de herschikking van de expansiesteun. Daarna komt het openbaar vervoer voor 495 miljoen frank, waarvan 175 miljoen frank nieuwe middelen en 320 miljoen frank door herschikking uit sectoren die beleidsmatig minder belangrijk zijn, of gewoon nu meer dan vroeger door een rationalisatie ter beschikking komen.

Een ander punt betreft de cultuur, meer bepaald het bibliotheekwezen dat 95 miljoen meer krijgt. Dit is een beperkte, doch positieve aanpassing.

Voor de sociale huisvesting wordt in totaal ongeveer een half miljard frank meer gereserveerd, onder meer 100 miljoen frank voor de stadsherwaardering.

Voor het Vlaams tewerkstellingsbeleid wordt meer dan één miljard frank gereserveerd, waarvan 245 miljoen frank voor de werkingskosten van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

Wij begrijpen zeer goed dat het probleem van de tewerkstelling en de werkloosheid dat één van de zwaarste problemen van Vlaanderen en België in het algemeen – daarmee niet is opgelost. De mogelijkheden in het onderwijsdomein, dat goed is voor 47 ten honderd van de Vlaamse middelen, zijn wellicht onvoldoende benut. Tewerkstelling en het bestrijden van de werkloosheid is immers een zaak van meer aangepast arbeidsaanbod, dus meer specifiek en aangepast onderwijs en onderwijsprogramma's.

Moeten er op dit vlak niet dringend enkele punten worden herzien? Onderwijs is investeren. Ik pleit niet

voor het desinvesteren in het onderwijs, maar wel voor meer kwaliteit. De lineaire leerplicht tot 18 jaar, het alternerend leren inbegrepen, is voor vele leerlingen een onaangepast systeem. Hierdoor worden belangrijke middelen ook ineffectief besteed.

Zoals reeds werd vermeld, zullen het Sigma-plan, alsook kustverdedigingswerken ten belope van 300 miljoen frank versneld worden uitgevoerd.

De aanpassingen bij het openbaar vervoer betekenen meer dan alleen maar een verhoogde bijdrage tot de mobiliteit. Een geïntensifieerd programma voor het openbaar vervoer is bevorderlijk voor een gezond milieu.

Voor de georganiseerde kinderopvang wordt 100 miljoen frank gereserveerd.

Voor de bejaardenzorg en de rustoorden wordt meer dan 200 miljoen frank ingeschreven.

Het migrantenbeleid bevindt zich slechts in de beginfase en heeft nog geen kruissnelheid bereikt.

De heer A. Denys : Over hoeveel migranten gaat het en met welke kruissnelheid, mijnheer Van Hooland ?

De heer R. Van Hooland : Er wordt hier geen migrantendebat gehouden, mijnheer Denys. Wanneer het betrokken migrantenbeleid echter de kruissnelheid bereikt, zal daarvoor 60 miljoen frank op jaarbasis worden gereserveerd. Voor dit jaar wordt er meteen nog 15 miljoen frank ingeschreven. Het gaat over een specifieke welzijnssector waaraan andere maatregelen, bijvoorbeeld inzake sociale huisvesting en kansarmoede, moeten worden toegevoegd.

Een deel van het half miljard frank, bestemd voor sociale huisvesting, gaat naar de eigen bevolking, een deel gaat naar de migrantenbevolking om ook aan dit specifiek probleem aldus een oplossing te bieden.

Ik heb het niet zozeer over de cijfers, maar over wat daaraan ten grondslag ligt. Bij de bespreking en de begroting 1991 moeten wij meer accenten leggen inzake migrantenbeleid.

Voor het voorkomingsbeleid van zwangerschapsonderbreking wordt op kruissnelheid 180 miljoen frank gereserveerd. Men kan dit te weinig vinden of dit gegeven in een ander daglicht plaatsen, zoals sommigen het naar mijn gevoel ten onrechte hebben gedaan, maar het gaat met een voor 1990 toch nog om 50 miljoen frank.

Er is ook een nieuw accent, waarnaast nog geen bedrag is geplaatst, met name het Openbaar Ambt en het voeren van een vernieuwd personeelsbeleid, niet alleen voor de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest maar ook voor medewerkers in de verzorgingssector, de welzijnssector en het onderwijs. Hier wordt een perspectief geopend om een goede werkgever te zijn, meer nog misschien dan in het verleden het geval was. Het doel is voor drie jaar een gerechtvaardigd en rechtvaardig wedde- en loonbeleid uit te werken zodanig – en wij hopen dat het lukt – dat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen beschikken over goed gemotiveerde, gewaardeerde en ook financieel goed betaalde medewerkers.

Wat het Openbaar Ambt betreft, vraag ik ook de aandacht voor de herstructurering die nu op stapel ligt. Ik kom daar straks nog even op terug, want het gaat inderdaad veel verder dan het personeelsbeleid of het Openbaar Ambt in enge zin.

Ik wil ook zeggen dat wij in deze begrotingscontrole een paar punten missen die wij in een belangrijke mate aan bod hadden willen zien komen, meer bepaald wat het milieubeleid betreft. De goede intenties ontbreken niet, maar wij missen heel concreet een maatregel ten voordele van de gemeentelijke investeringen inzake riolering. Wij kennen de ambitieuze plannen en de normen die wij in het jaar 1995 willen bereiken. Niet iedereen is hieromtrent even gerust. Wij betreuren daarom dat wij deze gelegenheid laten voorbijgaan om een extra inspanning te doen opdat wij dit jaar, zonder uitstel, de toekomst inzake vermelde waterzuivering zouden kunnen voorbereiden.

Van Hooland

Wij vrezen dat wat men voor 1990 had voorzien niet volledig zal kunnen verwezenlijken en bijgevolg zal men later de gemeenten verantwoordelijk stellen voor de vertraging in het uitwerken van hun plannen. Daardoor zal men het waterzuiveringsprogramma voor de volgende vijf jaar reëel in gevaar brengen. Ik stel vast dat wij voorlopig, indien wij dat zelf niet veranderen, nog altijd betoelagen aan 60 ten honderd, wat het Vlaamse gewest ook zou kunnen doen aan 90 ten honderd. Ter zake verwijs ik naar het voorstel van decreet, dat de Volksunie op 21 maart 1990 ingediend, om de gemeenten in deze sector van algemeen belang bovengemeentelijk ten belope van 90 ten honderd te betoelagen.

Over debudgetteren wordt gezegd dat het verfoeilijk is. Wij vragen ons evenwel af of debudgetteren onveranderlijk zo negatief hoeft te zijn. Ik pleit hier niet zomaar voor debudgetteren. Ik vraag mij enkel af of het absoluut veroordelen van alternatieve financieringsvormen, zoals onder meer debudgetteren, verantwoord is. Wij missen vooral flexibiliteit in het beleid, omdat wij vooral inzake ambitieuze projecten in de financiering flexibiliteit missen. Ik wil hier hoogstens een pleidooi houden voor flexibiliteit in de financiering. Immers, op een bepaald ogenblik moet men kiezen. Indien men in 1995 wil beantwoorden aan de onszelf en door anderen opgelegde normen inzake oppervlaktewateren moet men bijkomend ook kiezen voor de noodzakelijke maatregelen, onder meer op het stuk van de financiering.

Een ander punt, hoe ver staan wij met ons Vlaams exportbeleid, waarvoor men op korte termijn maatregelen zou treffen. Ik neem aan dat zulks toch investeringen vergt. Dat hebben wij niet teruggevonden.

Minister N. De Batselier : Wij hebben in de Vlaamse Executieve over het exportbeleid besprekingen gevoerd, waaruit bleek dat voor ons beleid in 1990 geen extra-middelen nodig zijn.

De heer R. Van Hooland : Dank u,

mijnheer de Vice-Voorzitter van de Executieve, voor uw toelichting.

Voorlopig missen wij ook nog het conceptuele kader inzake het Verkeersplan Vlaanderen teneinde op een nog meer gefundeerde wijze in de goede richting te gaan. Wij hebben evenmin kunnen kennis nemen van de Vlaamse havenstrategie, die waarschijnlijk in juni of juli ter tafel komt, onder de vorm van een advies van de Vlaamse Havencommissie.

Mijn tweede punt is meer algemeen. Ik had niet het voorrecht van collega Hancké, die naar zijn zeggen twintig jaar geleden reeds een voorstel heeft opgesteld voor het begeleid vrijen ! Ik heb de jongste dertig jaar wel het voorrecht gehad een aantal visies te kunnen ontwikkelen, buiten elk specifiek politiek verband, inzake professionele beleidsvoering en management in de overheidssector. Het daat dan daarmee niet over de begrotingscontrole en de begroting 1990, maar over de begroting en het beleid voor de komende jaren. De begroting 1990 houdt hoe dan ook slechts een tijdelijke oplossing in voor de problemen zoals wij die kennen. Voor de toekomst zal het anders moeten gaan.

Wat betreft het budgettair beleid bestaan er in feite drie strategieën. Ten eerste, de versleuteling of het ontvetten waaronder de begrotingscontrole in feite ressorteert. Ik bedoel hier het incrementalisme, aanpassen met kleine beetjes hier en daar. Dat is ook een vorm van slecht budgettair beleid, behalve voor begrotingscontroles.

Een tweede strategie is de herwaardering van het overheidsbeleid en dus van de overheidsuitgaven. Het betreft hier het ten gronde herwaarderen van de opdrachten van de overheid en het onderzoeken van de alternatieve bestedingsmogelijkheden van de beperkte overheidsmiddelen. Dit lijkt wel een beetje academisch. Het gaat over het maatschappelijk nut en over de kosten-batenaalyses, over de alternatieve mogelijkheden om projecten van maatschappelijk nut te realiseren.

De derde strategie is een combinatie

van de twee vorige en betekent de heroverweging. Ik hoop dat wij daar morgen meer zullen aan toe zijn dan vandaag mogelijk is.

Om die vooruitstrevende budgettaire filosofie te realiseren is heel wat nodig. Het vergt een technisch professioneel apparaat, dat voorlopig ontbreekt. Ik heb reeds verwezen naar de aan de gang zijnde herstructurering van de hoofdstructuur van de Vlaamse Ministeries. Dit is een strategische kans. Wij mogen ons hier echter niet vergissen. Wij moeten misschien meer dan gepland investeren in de basisstructuur van de Vlaamse Administratie en in een nieuwe klasse Vlaamse ambtenaren. Wij moeten ook investeren in de diensten die het Vlaams budgettair beleid van de komst kunnen ondersteunen teneinde een prospectief Vlaams beleid te kunnen voeren. Dat betekent een beleid waarmee men de toekomst wil en kan maken. Zonder de dynamische infrastructuur met een professionele bezetting die daarvoor nodig is, zal dat echter niet mogelijk zijn. Wij zullen nooit een flexibel budgettair beleid kunnen voeren zonder die ondersteuning. In dit verband verwijs ik naar het advies van de SERV over de begrotingstechniek, waar sprake was van de structurele en fundamentele ombuiging in het Vlaams beleid.

Ik citeer : „De resultaten van de SERV-analyses tonen overduidelijk de moeilijkheid aan om deze beleidsombuiging te realiseren. Ze vergt een grondig inzicht in het te verwachtenverloop van de diverse mechanismen. Bovenal vergt deze beleidsombuiging een algemeen maatschappelijk debat, meer in het bijzonder binnen de Vlaamse Raad, over de rol van de Vlaamse overheid in de diverse sectoren. Een dergelijk debat kan niet gevoerd worden naar aanleiding van de jaarlijkse begrotingsberaadslagingen. Een fundamentele aanpak is vereist. Daarom stelt de SERV voor dat de Executieve zo snel mogelijk een cel belast met de voorbereiding van deze algemene discussie. De methodologie binnen de Raad uitgewerkt, kan daarbij dienstig zijn. Deze voorbereiding moet aan een zodanige timing onderworpen worden dat de resultaten beschikbaar zijn bij de opmaak van de begrotingsrichtlijnen

Zich aansluitend bij de interpellatie van de heer J. Cuyvers (AGALE V) ter zake stelde mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche (CVP) dat de ecologische verloeding van de Noordzee een economische catastrofe is voor de grotendeels van visvangst en toerisme afhankelijke kuststreek. Naast haar zit Volksvertegenwoordiger A. Bourgeois (CVP)

voor 1991. De SERV rekt erop dat ook de sociale partners op dat ogenblik over deze resultaten kunnen beschikken om hun standpunt te bepalen over het te voeren begrotingsbeleid. De SERV wenst overigens zijn bijdrage tot het begrotingsdebat te verhogen door vanaf 1990 het jaarlijks begrotingsadvies aan de Executieve en de Vlaamse Raad voor te leggen in de loop van de maand april". Wij zijn nu 30 maart.

Ten gronde geloof ik dat wij toe zijn aan een rationalisatie van het investeren en eventueel het desinvesteren. In dit verband verwijs ik naar sectoren zoals het onderwijs waar men niet kan naast kijken. Het is de strategische sector, de investeringssector voor Vlaanderen van morgen. Die sector krijgt – zoals gezegd – op het ogenblik 47 ten honderd van de Vlaamse middelen. Ik pleit niet voor desinvesteren in deze sector, maar wij moeten toch denken aan rationalisatie.

Voor wat volgt verwijs ik naar het IMF. In de toekomst moeten wij nog

meer dan tot nog toe het geval was, aandacht schenken aan de economische expansiesteun.

De heer A. Denys : Pleit u hier voor nog meer expansiesteun ?

De heer R. Van Hooland : Mijnheer Denys, ik meen dat u niet goed hebt gevolgd. Ik heb het over een sector die omwille van zijn belangrijkheid, in wezen en omwille van het feit dat er zo veel miljarden naartoe gaan, eens van meer nabij moet worden bekeken om na te gaan of we niet hetzelfde kunnen bereiken met minder geld, of wij niet kunnen rationaliseren. Ten derde denk ik dat wij een meer selectief beleid moeten durven voeren of toch in elk geval onderzoeken in de tewerkstellings sfeer, de tewerkstellingsprogramma's. Ik heb reeds gezegd hoe belangrijk deze sector is. Een grotere selectiviteit in de opbouw van de tewerkstellingsprogramma's lijkt ons noodzakelijk.

Dan hebben wij natuurlijk nog de problematiek van de sociale rechtvaardigheid en van fiscale

rechtvaardigheid, al is dat voor ons een domein van onrechtstreeks belang omdat de Staat hier in eerste orde aan bod komt. Belangrijk en opvallend is, het is al gezegd, dat wij de vruchten van onze inspanningen hoogstens onrechtstreeks plukken, bijvoorbeeld als het gaat over economische groei of rationalisatie op het sociale vlak.

Er is nog de BRT. Ik herhaal dat ik het niet heb over desinvesteren of /onder meer bijkomend investeren maar misschien is er voor de BRT ook iets te zeggen voor nog meer doorgedreven rationalisatie. Immers, er was in 1989 een tekort van 72 miljoen.

De vraag is hoe groot dit tekort zal zijn in 1990. Bovenal blijft de vraag wat de sedert drie jaar aan gang zijnde rationalisatie uiteindelijk zal opleveren, niet alleen op financieel of op budgettair gebied maar ook wat de kern van de zaak, het Vlaamse mediabeleid, betreft.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik meen hier te kunnen besluiten en in alle duidelijkheid te mogen stellen dat wij Vlaamse nationalisten graag de concepten mee zullen ontwikkelen en misschien nog meer moeten ontwikkelen. Ik denk aan de monumentenzorg en de zorg voor het Vlaams openbaar domein. de kwaliteit van het onderwijs, het leefmilieu, inbegrepen de strijd tegen de geluidshinder en een parkeerbeleid, het openbaar vervoer, de zorg voor bejaarden en hulpbehoevenden – want het gaat over meer dan over serviceflats – en het voorkomingsbeleid. Het is reeds gezegd, er is meer te ondernemen dan op dit ogenblik kon.

Wat de cultuur betreft willen wij graag en dringend de concepten mee en meer ontwikkelen. Het gaat dan wel over een volkscultuur. Ik denk dat wij ons moeten afvragen welk Vlaanderen wij eigenlijk willen. In elk geval willen wij geen Vlaanderen dat op een Belgische leest is geschoeid. Ik meen dat wij het daarover eens zijn.

Wanneer wij over die concepten spreken dan meen ik dat wij ook eens

Van Hooland

moeten spreken over de criteria. Naar ons gevoel hebben wij het daarover te weinig gehad. Over de criteria inzake de kwaliteit kunnen wij het gemakkelijk eens worden maar er zijn nog andere. Moet de Vlaamse Gemeenschap een betrouwbare partner zijn of niet? U zult met mij akkoord gaan dat wij op dit ogenblik, in hoofde van verschillende groepen, als Vlaamse Gemeenschap geen betrouwbare partner zijn. Ik denk aan onze verplichtingen inzake MUKA, inzake de Vlaamse Opera waarvoor wij niet de 30 miljoen hebben gereserveerd die wij nochtans verschuldigd zijn, terwijl wij wel 13 miljoen frank voorzien voor het Nationaal Orkest van België. Zijn wij tot op vandaag een betrouwbare partner op het vlak van de stadsherwaardering?

Ik denk het niet. Het is wel positief dat wij de achterstand inzake premieverlening over drie jaar willen wegwerken, maar ik denk niet dat dit het beeld wegneemt, integendeel, van de onbetrouwbare partner. Een betrouwbare partner komt zijn verplichtingen na.

De VU is voorstander van vernieuwing. Dat betekent niet persé meer geld. Wel zijn wij toe aan een fundamentele en georganiseerde aanpak van ons Vlaams overheidsbeleid.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, wij voeren nu wellicht een te conservatief Vlaams beleid als wij het Vlaanderen dat wij morgen wensen, willen realiseren. Het ontbreekt de Vlaamse beleidsvoering en de financiering ervan aan verbeelding. Dat moet in de begroting 1991 die zich nu reeds in het bijzonder moeilijk aankondigt, veranderen. Laten wij er dan ook op tijd mee beginnen, volgens de regels van de kunst. Wij zullen noch communautaire problemen, bijvoorbeeld Vlaams Brabant, noch andere uit de weg gaan.

Ten slotte verzekert de VU haar steun aan deze begrotingscontrole en maakt nu reeds een afspraak voor een volgende bespreking over de punten waarover wij niet euforisch positief waren. (*Applaus bij de VU, SP en CVP*)

De Voorzitter : Minister Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, heeft het woord.

Minister G. Geens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, allereerst wens ik de heren Verhaegen, Hancké en Van Hooland te bedanken voor hun instemming met de vanmorgen door de Executieve ingediende verklaring, die de vertaling is van onze budgetcontrole. De door ons genomen beslissingen liggen in de lijn van het Regeringsprogramma dat wij bij het begin van deze legislatuur hebben opgesteld en dat wordt uitgevoerd in al zijn aspecten. Een aantal hoofdstukken van dit programma worden trouwens versneld en consequent uitgevoerd.

Er werd geen uiting gegeven aan triomfalisme. Nochtans gaan wij allen akkoord dat de ter bespreking voorgelegde gegevens een vertaling in budgettaire termen zijn van de doelstellingen.

Mijnheer Denys, u beweert dat wij overdreven optimistisch zijn. Ik zou mij daar gemakkelijk kunnen van afmaken door te antwoorden dat u tijdens de opeenvolgende begrotingsbesprekingen steeds opnieuw als Cassandra is opgetreden. De feiten geven u echter geen gelijk. Ik hoef niet te citeren wat u telkens herhaalde. U hebt vorig jaar tot tweemaal toe de catastrofale evolutie van de openbare financiën voorspeld. Dat is, jammer genoeg voor u, niet uitgekomen. Ik heb u ook gezegd dat dit geen argumentering is, al begrijp ik dat u in uw rol dergelijke taal spreekt. Ik raad u wel aan deze uitspraken niet te herhalen als de feiten u tegenspreken. Wij zouden blijk geven van overdreven optimisme, zegt u. Onze ontvangsten werden op 349,1 miljard geraamd. De additionele ontvangsten bedragen amper 2,2 miljard, niet eens 1 procent, maar slechts 6 à 7 per duizend. Wij hebben er ons ook niet van afgemaakt met een beroep te doen op de economische groei of op de groei van de belastbare massa. Dat was te gemakkelijk geweest. Wij hebben ons alleen gebaseerd op de gegevens van het Ministerie van Financiën en alleen daarop hebben wij

ons gesteund om de groei van de ontvangsten te berekenen.

Mijnheer Denys, ten tweede verwijst u en terecht, naar 1989, maar u verwacht thesaurie- en begrotingsgegevens.

De heer A. Denys : Ik heb doelbewust geen verwarring willen zaaien. Ik heb de cijfers van de kassituatie op het einde van vorig jaar genomen. Daarbij heb ik de doorgeschoven facturen ten belope van 42 miljard geteld. 315 miljard plus 42 miljard, maakt 357 miljard. Als ik dat bedrag vergelijk met uw cijfer van 345 miljard van de begrotingsuitvoering 1989, kom ik tot een verschil van 12 miljard. Mijn vraag is alleen of u die begrotingskredieten wil uitvoeren of niet?

Minister G. Geens : In de begroting 1989 hadden wij met een tekort van 20,7 miljard rekening gehouden. Na uitvoering van de begroting bedroeg het tekort maar 13,1 miljard. Dat weet u overigens ook, mijnheer Denys. En u weet ook dat de uitvoering van de begroting neerkomt op het uitvoeren van engagementen die genomen zijn. De ontwikkeling van de schatkist heeft daar niets mee te maken. Ik ga dus op uw redenering niet verder in. Ik heb wel gezegd dat een beter thesaurresultaat ons in 1990 niet verplicht, in de mate die aanvankelijk was voorzien, een beroep te doen op leningen. Er komt dus een verschuiving naar later en bijgevolg hebben wij ten aanzien van de ramingen de provisie voor intrestlasten in de begroting kunnen verminderen. Dat is het enige. Ik ga niet de fout begaan appelen met citroenen of thesaurie met begroting te verwarren, noch om die voor mekaar te verkopen. Dat is niet correct.

De heer R. Daems : U stelt eigenlijk dat de 345 miljard uitgaven die u begrotingsuitvoering noemt al de uitgaven 1989 zijn.

Minister G. Geens : Wat onze begroting betreft van 1989, men moet alleen daar vergelijken, is het tekort lager uitgevallen dan werd gedacht, onder meer, dat heb ik gezegd toen ik het bijblad 1989 heb verdedigd, ingevolge maatregelen die wil tijdens

Geens

het begrotingsjaar hebben getroffen en die reeds effect hebben opgeleverd.

Uw verwijt dat wij een verdacht optimisme aan de dag leggen inzake uitgaven moet ik ook tegenspreken, want wij hebben een gedeelte van die nieuwe inkomsten die rechtstreeks aanleiding geven tot betalingen zoals bijvoorbeeld trekkingsrechten, de keuze van bicommunautaire instellingen te Brussel enzovoort, aan weerszijde verrekend. Wij hebben alleen overgehouden wat werkelijk op het stuk van ontvangsten relevant is voor het dekken van de nieuwe uitgaven.

U zegt dat wij nieuwe uitgavenmechanismen op gang brengen. Mag ik er u even aan herinneren dat wij precies een beslissing hebben genomen om bijvoorbeeld in verband met de jaarlijkse last van de rente voor lasten van de huisvesting in het verleden die hit et nunc 35 miljard bedraagt, af te stappen van het systeem om gewoonweg met leningen bepaalde machtingen te financieren en dat dit reeds vanaf volgend jaar resultaten moet hebben.

Wij mogen ons niet wurgen in systemen die ons rentelasten opzadelen. Integendeel, wij hebben een aantal van deze mechanismen, meer bijzonder in de sociale huisvesting, maar niet daar alleen, teruggebracht in de begrotingskredieten zelf.

Ik wil dus ook niet refereren naar het nationale debat dat heeft plaatsgevonden en waar u enkele elementen van naar voren brengt. Het is duidelijk dat, zolang wij niet over onze eigen georganiseerde Thesaurie beschikken, wij afhankelijk zijn van de nationale Thesaurie en wij zolang ook niet duidelijk zien. Zoals u weet zijn we daarmede bezig en zullen wij op dat stuk klaarheid kunnen scheppen. Inmiddels moet men de gegevens niet door mekaar halen.

U zegt dat wat de economie betreft, wij in de richting gaan van verstaat-sing. Dat verwijt u mij althans persoonlijk. U bedoelt de sector van de scheepsbouw, waar wij conform zijn met de Europese richtlijn op het vlak van de maximale steun.

Ten tweede gaan wij niet voort met sectorieel alles te blijven inbedden. Voor één sector, waar wij duidelijk moeten gaan naar de concurrentie sector, is de beslissing die wij deze week hebben genomen volledig conform met de richtlijn van het VESOC inzake de ondernemingen in moeilijkheden. Wij hebben in Vlaanderen een einde gemaakt aan de politiek waarbij voor de nationale sectoren de negatieve resultaten volledig naar de overheid werden doorgeschoven.

Wij weten en daarmee kom ik bij de suggesties die door verschillende sprekers in dit debat werden gedaan, dat wij meer aandacht moeten besteden aan een beter aanbod van arbeidskrachten, in de zin van een betere kwaliteit, meer aangepast aan de ontwikkelingen van nu en van de toekomst. Dat is voor ons een prioriteit. Inmiddels is op dat vlak zeer veel op gang gebracht. Kijk maar naar de inspanningen die wij hebben gedaan, niet alleen in onze eigen beroepsopleiding, maar in de verschillende sectoren en naar de initiatieven die in het kader van het onderwijs in de strikte zin reeds werden genomen en aan de gang zijn.

Wij kunnen niet verhelten dat wij voor de langdurige werklozen, waaronder ouderen en minder geschoolden, een specifieke aandacht moeten hebben. Wij zullen de tewerkstellingsprogramma's die lopend zijn dan ook voortzetten.

Van verschillende zijden werd er gewezen op de toestand van de gemeenten. Ik onderstreep dat dit ook een operatie is ten voordele van de gemeenten zelf. Wij kunnen niet beginnen en dat is een antwoord op verschillende kritieken, met stapsgewijze of sectorieel alles op te delen en dan nog in horizontale richting volgens de verschillende types van gemeenten. Zulks is niet mogelijk, niet alleen op financieel vlak maar ook niet op het vlak van het globaal beleid. De prioriteiten voor bepaalde soorten van acties of voor bepaalde types van gemeenten of subregio's zullen vanzelfsprekend niet overal dezelfde zijn. Aldus zouden wij ervan uit gaan dat wij overal dezelfde inspanningen moeten doen. Waar blijven wij dan met de prioriteiten die

door u allen werden gesuggereerd en waarop wij bij het opmaken van deze begroting en bij deze begrotingscontrole de moed hadden in te gaan en de middelen te voorzien ?

Collega Verhaegen, u heeft een aantal erg fundamentele punten behandeld. Op één ervan kan ik u een duidelijk antwoord geven, met name in verband met de sociale zekerheid. Mijn collega's en ikzelf zijn voorstander van het behoud van de solidariteit in dit land tussen de verschillende sociale groepen, ongeacht waar ze zich bevinden. Trouwens, op het ogenblik in internationaal verband meer en meer wordt nagestreefd en willen wij ons niet tegendraads opstellen. Het is evenwel evident dat dit afhankelijk is van de toepassing van dezelfde wetgeving met dezelfde criteria. De heer Verhaegen verwijst terecht naar een aantal initiatieven die door de nationale Regering werden genomen of worden overwogen om lasten uit de sociale zekerheid door te schuiven naar de Gemeenschappen en naar de Gewesten. Dat kan gewoonweg niet en ik ben op dat stuk zeer expliciet. Trouwens, de Minister van Sociale Zaken, de heer Busquin, had dienaangaande een initiatief genomen dat vertaald werd in de publicatie van een koninklijk besluit in het Belgisch Staatsblad waartegen wij ons als Vlaamse Executieve hebben verzet, met het resultaat dat een nieuw protocol is ondertekend, met als gevolg dat de maatregel voor alle engagementen die wij hadden getroffen niet wordt doorgevoerd. Ik kan u bevestigen dat wij voor analoge pogingen dezelfde houding zullen aannemen. Het is juist – en dat werd door verscheidene leden onderstreept – dat de opbrengst van de betere economische ontwikkelingen, van de groei, niet ons ten goede komt, althans niet in de overgangsfase. Men zal ons echter evenmin opzadelen met verantwoordelijkheden waaruit lasten voortvloeien die in het schema van de financiering van de solidariteit tussen de gewesten niet zijn aangegaan. Wij hebben ons aan de begrotingsnorm gehouden.

Op uw bezorgde vragen in verband met de Thesaurie heb ik reeds geantwoord. Vanzelfsprekend houden wij ook rekening met het verslag van het

Geens

Internationaal Monetair Fonds. Ik herinner u eraan dat de OESO er reeds een paar jaren geleden op gewezen heeft dat de grotere verantwoordelijkheid van de nieuwe besturen na de communautarisering en regionalisering ertoe heeft geleid dat de toestand van de overheidsfinanciën in België in het algemeen is verbeterd. Wij moeten dit vanzelfsprekend voortzetten.

Ik heb er reeds op gewezen dat bepaalde herschikkingen gebeurden in het kader van structurele oplossingen. Het zelfde geldt voor de politiek van tewerkstelling. Wij leggen de nadruk op opleiding, mijnheer Van Hooland. Ook de maatregelen in verband met langdurig werklozen maken deel uit van een globaal programma, waarmee wij aan de zwakkeren in onze samenleving voorrang geven. Dit komt tot uiting in de verschillende initiatieven die nu zijn aangekondigd of versterkt. Zij zijn specifiek op dit laatste gericht, zodat onze inspanningen maximale resultaten hebben.

De komende tien jaar zullen moeilijk zijn, niet alleen op het vlak van de overheidsfinanciën, omdat een groot aantal bevoegdheden die in het kader van de staatsvorming aan Gemeenschappen en Gewesten werden overgedragen, steeds zullen groeien. Men zal hierbij een beroep doen op de overheid, maar in de eerste plaats gaat het om een taak van de verschillende overheden. Men mag van de Vlaamse overheid niet vragen dat zij voor alle problemen vanuit Brussel een eenduidige oplossing uitwerkt. Deze moet ook komen van de medewerkende besturen, de lokale besturen, provincies en gemeenten. Het is duidelijk dat enkel door een gecoördineerde aanpak iets kan worden gerealiseerd, maar tegelijkertijd gaat het om een opdracht van de Gemeenschap als dusdanig.

De heer Van Hooland heeft terecht de nadruk gelegd op het ontwikkelen van beheerstechnieken en -methoden. U zult echter niet ontkennen dat nog veel belangrijker is met welke mensen wij werken. In deze verklaring hebben wij een perspectief ge-

opend voor de toekomst. Dit wil eveneens zeggen dat wij op halflange termijn werken. Wij mogen niet sukkelan van het ene semester naar het andere. Volgende maandag zullen wij op dat vlak aan de vertegenwoordigers van alle personen die voor de overheid werken en door haar worden betaald, ons globaal concept mededelen. Wij verwachten van hen een antwoord.

Thans spreekt men veel over human resources en dergelijke. Dit betekent dat de werkgever de maximale capaciteit van zijn personeel valoriseert, niet alleen voor de onderneming, maar ook in functie van de betrokkenen zelf. Dit is de allereerste doelstelling.

Daaruit leid ik af voor de onderneming – in dit geval is dat de Vlaamse Gemeenschap en niet alleen maar haar structuren, maar al wat daarin is vervat – dat wij dientengevolge een maximaal resultaat moeten bereiken, zowel inzake de verstrekte opleiding, als inzake de dienstverlening aan de bevolking en het op gang brengen van nieuwe initiatieven, die wij in al deze domeinen moeten overwegen. Wij moeten ze bij deze gelegenheid naar voren brengen en er een globaal concept voor uitwerken. Daarvoor moeten wij de medewerking krijgen van al degenen die de eer hebben van in de Vlaamse Gemeenschap tewerkgesteld te zijn.

Het is logisch – maar niet normaal – dat wij geconfronteerd worden met een enorm gebrek aan flexibiliteit in het overheidsoptreden en in de overheidsfinanciering. Ik herinner eraan dat alle domeinen die nu ook tot onze bevoegdheid behoren, onder deze kwalen lijden. Wij moeten daaraan een einde stellen, een grotere flexibiliteit creëren en meer inspelen op de nieuwe noden en behoeften. Er moeten ook nieuwe mogelijkheden van financiering tot stand komen. Wij hebben dit trouwens reeds gedaan. Ter zake kan herinnerd worden aan de uitvoering van het MINA-plan. Ik wijs erop dat dit deels door de overheid wordt gefinancierd en deels door toepassing van het principe dat de vervuiler betaalt. Dit systeem komt nu op gang. (*Onderbreking door de heer Denys*)

Mijnheer Denys, ik weet wel dat u ter zake alle mogelijke sterke verhalen hebt. Wij hebben echter de moed gehad deze maatregelen uit te voeren en uit te voeren.

Mijnheer de Voorzitter, samen met alle collega's, kan ik onderschrijven dat dit een goed resultaat is en dat wij eerlijk en ernstig werk hebben verricht. Dat zal blijken uit het bijblad. De maatregelen die werden genomen zullen worden uitgevoerd. Zowel op het budgettaire vlak als op het vlak van de globale politiek van de Vlaamse Regering zullen de doelstellingen stapsgewijze worden gerealiseerd.

De Vlaamse Raad zal, bij het onderzoek van het bijblad, tot dezelfde vaststelling komen. De begrotingscontrole en het bijblad liggen volledig in dezelfde lijn. Wij gaan stapsgewijs, maar zeker, verder. Nieuwe moeilijkheden en nieuwe opgaven worden ingecalculeerd, maar dit heeft geen weerslag op de grote doelstellingen. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik zal zeer kort zijn. Mijn vermoeden van een verdacht optimisme werd door de uitleg van de heer Geens versterkt. Hij antwoordde op vier fundamentele vragen ofwel ontwijkend ofwel niet.

Hij gaf geen antwoord op de nochtans fundamentele vraag, met name op de bewering van Minister Schiltz dat er door de nationale Regering 60 miljard frank werd betaald voor de Gemeenschappen en de Gewesten.

Hij gaf ook geen antwoord op de fundamentele vraag over de doorgeschoven facturen en het gevolg daarvan op de uitvoering van de begroting.

Hij gaf geen antwoord op het feit dat er bij deze begrotingscontrole een aantal beleidsbeslissingen worden genomen die vastleggingen zijn en de begroting in de toekomst zullen hypothekeren. Hij gaf geen antwoord op de vijf verschillende voorbeelden van dossiers die nu op het Overlegcomité worden behandeld. Ik denk daarbij aan de onderwijsfacturen en

Denys

aan een aantal andere zaken die de begroting in de toekomst zullen hypothekeren.

Ik daagde de Minister uit een voorbeeld te geven van de 8 miljard frank besparingen. Buiten de 600 miljoen frank rentelast die zogezegd wegvalt, heeft hij geen enkel voorbeeld aangehaald. Door het niet geven van een passend antwoord is dit gevoel nog meer versterkt.

Ik wil besluiten met een punt dat mij ten eerste is opgevallen en mij ook ten eerste bekommert, meer bepaald over de zogenaamde flexibiliteit inzake de begrotingsaanpak. Hij was misschien duidelijk in al zijn andere thema's, maar op dat punt was er toch een zekere onduidelijkheid. Hij heeft niet gezegd te pleiten voor debudgettering maar, naar mijn gevoel, sluit hij debudgettering niet uit. Het feit dat Minister Geens hierop heeft geantwoord verwijzend naar alternatieve financiering en verwijzend ook naar een alternatieve financiering van het MINA-plan buiten de begroting, verontrust mij. Ik meende dat er een consensus was over de fracties heen dat wij alle systemen van debudgettering, waaraan alle politieke partijen in het verleden zich hebben schuldig gemaakt, maar die één van de grote redenen is van het begrotingstekort van vandaag, wilden vermijden in het Vlaanderen van morgen. Ik stel vast dat op dat terrein er nogal wat onduidelijkheid bestaat en boven de partijgrenzen heen, wil ik oproepen om in ieder geval in de toekomst te vermijden dat verdere debudgettering zou plaatsvinden.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik begrijp dat de Voorzitter van de Executieve die, als ik goed ben ingelicht, nu bijna 3.000 dagen deze belangrijke functie waarneemt, niet op alle vragen kan antwoorden. Ik vind het wel erg dat hij op geen enkele vraag antwoordt. Dit wordt in deze Raad een

kwalijske gewoonte en ik wil dit toeh eens beklemtonen. Of het gaat over het TGV-debat van november laatstleden, of het gaat over begrotingen of over interpellaties – en dit heb ik zelf meegemaakt – wij krijgen geen antwoord op de door ons gestelde vragen.

Ik meen niet dat iemand die 3.000 dagen een belangrijke functie heeft uitgeoefend, president is van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik ben zoals collega Denys verontrust over wat collega Van Hooland heeft gezegd inzake de flexibilisering van de financiering van het milieubeleid. Met de flexibilisering ga ik akkoord, maar niet ten koste van de democratische controle.

De heer R. Van Hooland : Het ene sluit het andere niet uit.

De heer J. Geysels : Dat is precies het probleem van dit Fonds. Ik had gehoopt dat u daarop toeh de nadruk zou leggen. Immers, dit jaar komt via de heffingen meer dan – 1,6 miljard – betaald door een lineaire heffing op de gezinnen, dus niet door de industrie – in een Fonds terecht, waarvoor de decretale regeling reeds lang werd aangekondigd, maar in de Vlaamse Raad nog niet werd behandeld. In die zin ben ik het niet eens met de Voorzitter van de Executieve wanneer hij zegt dat men het principe van „de vervuiler betaalt” toepast. Men heeft dat in het verleden nooit toegepast. In artikel 6 van de middenbegroting voor 1989 werden 350 miljoen van de verschuldigde bedragen van de industrie voor de waterzuivering ondanks de opmerkingen van het Rekenhof, geschrapt.

Ten tweede, ik heb van de Voorzitter van de Executieve geen antwoord gekregen op pertinente vragen, over de toepassing van het akkoord en de besluiten van het Fonds-Van den Bosche.

Zal de Executieve tegen de gemeenten, die het elastiekspringen op de criteria van het Fonds-Van den Bosche hebben toegepast, maatregelen treffen ? Indien u dat niet doet komt

u in contradictie met uw eigen beleidsverklaring van februari 1989.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Ik wens tot de heer Geysels enkel te zeggen dat ik op zijn vragen tijdens zijn afwezigheid in dit halfroend heb geantwoord.

De Voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, indien Minister Geens goed had gekeken, dan had hij gemerkt dat ik aanwezig was tijdens zijn antwoord. De Voorzitter zal dat trouwens kunnen getuigen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Het debat is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, onze werkzaamheden voor vandaag zijn beëindigd.

Wij komen woensdag 18 april eerstkomend alleszins opnieuw bijeen. De agenda zal te gepasten tijde worden medegedeeld.

In dat verband wil ik er u ook op wijzen dat actuele interpellaties uitzonderlijk ten laatste de vrijdag vóór Pasen om 15 uur moeten zijn ingediend in plaats van op Paasmaandag.

Is de Raad het daarmee eens ? (Instemming)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.40 uur.

Trefwoordenregister

A 12 en N 177

Verkeersonveiligheid, blz. 1231, 1234

A 17

Verdere afwerking, blz. 1204, 1208

Actuele interpellaties

Zie Bejaarden
Dijkenproblematiek
Drinkwater
Kindermishandeling
Scheepsbouw

Actuele vragen

Zie Ambtenaren Huisvesting
Arbeiderspersoneel vrij onderwijs
Dender Geraardsbergen
Dioxine
Drinkwater
Gelijkheid vrouw-man
Inert afval bouwsector
Internationaal Theater
Kasteel van Gaasbeek
Kindermishandeling
Kleuteronderwijs Overpelt
Litouwse zelfstandigheidsverklaring
Mijnicités
Opvoedingsinstellingen
Provincie Brabant
Radiumfabriek Olen
Rafale-gevechtsvliegtuig
Rijksweg 66 Drongen
Straatnaamborden Voeren
Westerschelde

ACW-studiedag

Zie Ambtenaren Huisvesting

Afvalcollector Albertkanaal

Gebruik, blz. 1242

Agenda

Zie Moties van orde
Tweejaarlijkse prijs Vlaamse Gemeenschap werk wetenschappelijk onderwerp

Ambassades en consulaten

Zie Gemeenschappen en Gewesten

Ambtenaren Huisvesting

Deelneming ACW-studiedag, blz. 1126

Arbeiderspersoneel vrij onderwijs

Loonstatuut, blz. 1235

Begroting 1982

Eindregeling, blz. 1089, 1094, 1143

Begrotingscontrole 1990

Mededeling Executieve, blz. 1300, 1305, 1312

Bejaarden

Beleid zwaar zorgbehoevende, blz. 1271

Beroepsonderwijs

Stand van zaken, blz. 1109

Bijzondere jeugdbijstand

Wijziging decreet 27 juni 1985, blz. 1159, 1183, 1251, 1253, 1258

Blanckaert Vrouwen-Klerken

Zie Drinkwater

Commissies

Samenstelling, blz. 1089

Commissie van Onderzoek

Gewestplan Halle-Vilvoorde-Brussel, blz. 1312

Dender Geraardsbergen

Schuimvorming, blz. 1243

Derde Noordzeeconferentie

Zie Noordzee

Dijkenproblematiek

Stand van zaken, blz. 1132, 1142, 1269, 1270

Dioxine

Aanwezigheid melkprodukten, blz. 1127

Drinkwater

Nitratverontreiniging, blz. 1278, 1286
Vervuiling door landbouw, blz. 1129

Europees Sociaal Handvest

Goedkeuring, blz. 1101, 1105, 1145

Executieve

Beleid en werking, blz. 1149

Expansiesteun

Cumulatie met fiscale voordelen coördinatiecentra, blz. 1117

Fiscale voordelen coördinatiecentra

Zie Expansiesteun

Gelijkheid vrouw-man

Bevordering, blz. 1124

Gemeenschappen en Gewesten

Samenwerkingsakkoord aanwezigheid in Belgische ambassades en consulaten, blz. 1194, 1267, 1268

Huisvestingscode

Wijziging art. 57bis, blz. 1191, 1193, 1266

Inert afval bouwsector

Verhoging stortprijzen, blz. 1130

Ingekomen stukken

Advies Vlaamse Mediaraad, blz. 1088, 1300
Arresten Arbitragehof, blz. 1088
Beleidsbrieven, blz. 1088, 1123, 1157
Beleidsnota, blz. 1087
Kennisgeving Arbitragehof, blz. 1159
Mededeling Rekenhof, blz. 1159
Moties, blz. 1158
Ontwerpen van decreet, blz. 1087, 1299
Resolutie Vlaamse Gemeenschapscommissie, blz. 1159
Samenwerkingsakkoorden, blz. 1088, 1158, 1299
Schriftelijke vragen, blz. 1089, 1159, 1300
Verslagen, blz. 1088, 1158, 1300
Voorstellen van decreet, blz. 1087, 1157, 1299
Voorstellen van resolutie, blz. 1087, 1299

Ingetrokken actuele vragen

Zie Afvalcollector Albertkanaal
Internationaal Theater

Ingetrokken stukken

Voorstel van decreet, blz. 1157
Voorstel van resolutie, blz. 1087

Internationaal Theater

Subsidiëring, blz. 1130

Interpellaties

Zie A 12 en N 177
A 17
Beroepsonderwijs
Expansiesteun
Limburgse steenkoolmijnen
Noordzeevervuiling
Weer-Werkactie

Kasteel van Gaasbeek

Moelijkheden werking, blz. 1131

Kindermishandeling

Algemene problematiek in reclamecampagne, blz. 1244

Kleuteronderwijs Overpelt

Franse les, blz. 1236

KS

Zie Limburgse steenkoolmijnen

Leden

Berichten van verhindering, blz. 1087, 1123, 1157, 1159, 1189, 1209, 1235, 1299, 1305

Limburgse steenkoolmijnen

Berging gevaarlijk afval, blz. 1152

Litouwse zelfstandigheidsverklaring

Houding Vlaamse Executieve, blz. 1239

Mededeling Vlaamse Executieve

Zie Begrotingscontrole 1990

Mededeling Voorzitter

Zie Commissie van Onderzoek

Mijnicités

Erkenning als woonnoodgebied, blz. 1127

Milieubeleidsplan 1990-1995

Procedure bekendmaking en financiering, blz. 1150

Moties

Aankondiging, blz. 1297
Indiening, blz. 1142, 1208, 1234, 1286
Zie Executieve
Milieubeleidsplan 1990-1995
Verengelsen universitair onderwijs

Moties van orde

Agenda, blz. 1300
Stand van zaken, blz. 1089

N 177

Zie A 12 en N 177

Nitratverontreiniging

Zie Drinkwater

Yoordzeevervuiling

Bestrijding, blz. 1286

Ontwerpen van decreet

Zie Begroting 1982

Bijzondere jeugdbijstand
Europees Sociaal Handvest
Huisvestingscode

Sociaal-Economische Raad van
Vlaanderen
Tweejaarlijkse prijs Vlaamse Gemeenschap werk wetenschappelijk onderwerp

Opvoedingsinstellingen

Aanwending bijkomende banen, blz. 1240

Provincie Brabant

Splitsing, blz. 1237

Radiumfabriek Olen

Storten ontmantelingsafval Haasrode, blz. 1241

Rafale-gevechtsvliegtuig

Deelneming Executieve ontwikkeling, blz. 1125

Rijksweg 66 Drongen

Verkeersonveiligheid, blz. 1238

Samenwerkingsakkoord

Zie Gemeenschappen en Gewesten

Scheepsbouw

Uitwerken Vlaams beleid, blz. 1248'

SERV

Zie Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Sigma-plan

Zie Dijkenproblematiek

Sociaal-economische besluitvorming

Dynamisering en democratisering, blz. 1209, 1226

Zie ook Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Wijziging decreet 27 juni 1985, blz. 1209, 1226, 1259, 1264

Stemmingen

Aangehouden stemmingen

Bijzondere jeugdbijstand, blz. 1251, 1253

Gemeenschappen en Gewesten, blz. 1267

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, blz. 1259

Hoofdelijke stemmingen

Begroting 1982, blz. 1143

Bijzondere jeugdbijstand, blz. 1258

Dijkenproblematiek, blz. 1269, 1270

Europees Sociaal Handvest, blz. 1145

Executieve, blz. 1149

Gemeenschappen en Gewesten, blz. 1268

Huisvestingscode, blz. 1266

Milieubeleidsplan 1990-1995, blz. 1150

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, blz. 1264

Tweejaarlijkse prijs Vlaamse Gemeenschap werk wetenschappelijk onderwerp, blz. 1265

Verengelsen universitair onderwijs, blz. 1148

Vlaamse Stichting Verkeerskunde, blz. 1146

Stortplaats Haasrode

Zie Radiumfabriek Olen

Straatnaamborden Voeren

Inbreuk taalwetgeving, blz. 1123

Tweejaarlijkse prijs Vlaamse Gemeenschap werk wetenschappelijk onderwerp

Instelling, blz. 1142, 1193, -1265

Verengelsen universitair onderwijs

Beperking, blz. 1148

Verkeerskunde

Zie Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Verzoekschriften

Besluiten, blz. 1208

Verzuiling

Zie Werkgroep Verzuiling

Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Oprichting, blz. 1105, 1108, 1146

Voorstellen van decreet

Zie Bijzondere jeugdbijstand
Sociaal-economische besluitvorming
Vlaamse Stichting Verkeerskunde

Voorstel van resolutie

Zie Gemeenschappen en Gewesten

Weer-Werkactie

Uitbreidingsfase, blz. 1199

Werkgroep Verzuiling

Samenstelling, blz. 1159

Werkzaamheden

Regeling, blz. 1112, 1156, 1191, 1208, 1234, 1250, 1297, 1304, 1322

Westerschelde

Verlenging vergunningen onderhoudsbaggerwerken, blz. 1241

